

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: psychologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”, filia w Rzeszowie, al. gen. Okulickiego 10

Data przeprowadzenia wizytacji: 8-9.11.2024

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	33
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	38
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	41
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	50
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	57

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Maria Próchnicka, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Małgorzata Gamian-Wilk, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Eleonora Bielawska-Batorowicz, ekspert PKA
3. Norbert Napieraj, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Jakub Mazur, ekspert PKA ds. studenckich
5. Sara Zemczak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku psychologia prowadzonym na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” została przeprowadzona na wniosek Ministra Nauki, niezwłocznie, poza przyjętym kalendarzem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Poprzednia ocena programowa kierunku została przeprowadzona w roku akademickim 2022/2023.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii przedstawionych w raporcie samooceny, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w trybie stacjonarnym. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji publicznej oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	psychologia
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	psychologia 81% nauki medyczne 10% pedagogika 5% nauki socjologiczne 4%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów 300 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy 900 godzin
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- psychologia kliniczna - psychologia rodziny - psychologia biznesu i coachingu - psychologia reklamy i mediów - psychologia sportu - psychologia kryminalistyczno-śledcza - psychologia sądowo-penitencjarna - psychotraumatologia i profilaktyka społeczna - psychoterapia - psychoseksuologia - neuropsychologia - HR i talent management (zarządzanie zasobami ludzkimi) - komunikacja wizerunkowa (PR, branding, reklama i social media) - psychologia dzieci i młodzieży - psychodietetyka i suplementacja w sporcie - psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej - psychologia wspomagania dzieci i młodzieży - psychologia sądowa

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

	- psychologia sądowa - psychologia zdrowia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	415	699
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	3283 godzin	2243 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	167,2 ECTS	125,3 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	227 ECTS	227 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	138 ECTS	138 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium niespełnione

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku psychologia, studia jednolite magisterskie o profilu praktycznym prowadzonym w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” Filia w Rzeszowie są zgodne z bardzo ogólnie opisaną strategią Uczelni Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska na lata 2018-2025 (w tytule strategii znajduje się jeszcze poprzednia nazwa Uczelni) oraz misją polegającą na „dążeniu do ciągłego doskonalenia oraz realizacji najwyższych wartości społecznych i akademickich”. W strategii Uczelni podkreślone są takie cele, jak umiędzynarodowienie, dążenie do doskonałości w działalności naukowej i kształceniu, orientacja na innowacyjną gospodarkę poprzez budowanie pomostu między światem gospodarki, a rozwojem nauki oraz społeczna odpowiedzialność nauki.

Kierunek psychologia jest przyporządkowany do dyscypliny wiodącej psychologia (81%, 243 punkty ECTS) oraz dyscyplin: nauki medyczne (10%, 30 punkty ECTS), pedagogika (5%, 15 punktów ECTS), nauki socjologiczne (4%, 12 punkty ECTS). Takie przyporządkowanie kierunku nie ma uzasadnienia w przyjętej koncepcji kształcenia. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, w oparciu, o które konstruowana jest koncepcja kształcenia. Zarówno charakterystyka koncepcji kierunku psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”, Filia w Rzeszowie jak i opis efektów uczenia się zakładanych w programie

studiów, wskazują na założenia kształcenia psychologów, a wybrane zajęcia z dyscyplin innych niż psychologia, mają charakter subsydiarny i nie stanowią wystarczającego argumentu dla przyporządkowania kierunku do wskazanych wyżej dyscyplin, innych niż psychologia.

Założenia określone w koncepcji i cele kształcenia mieszczą się bowiem w dyscyplinie wiodącej, czyli psychologii.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku obejmuje, zgodnie z programem studiów, 24 specjalności, bardzo odległe od siebie merytorycznie, do wyboru przez studentów. Uczelnia planuje przygotowanie do pracy psychologa zajmującego się zarówno psychologią kliniczną dzieci i młodzieży, jak i psychodietetyką i suplementacją w sporcie, psychologią zwierząt, psychoterapią, psychologią penitencjarną itd. Aby odpowiedzialnie planować kształcenie w ramach 24 specjalności, niezbędne jest dysponowanie kadrą nauczycieli akademickich o niezwykle zróżnicowanych zainteresowaniach i osiągnięciach naukowych, doświadczeniu zawodowym oraz bogatą i zróżnicowaną infrastrukturą. W Filii w Rzeszowie brak jest zarówno takiego potencjału kadrowego, jak i zaplecza materialnego i infrastrukturalnego. Na stronie internetowej Filii w Rzeszowie znajduje się informacja o możliwości wyboru spośród 10 specjalności, jednak, nawet przy zmniejszonej liczbie specjalności zróżnicowanie ich zakresu merytorycznego jest ogromne, a Filii w Rzeszowie brak zasobów do ich prawidłowego prowadzenia. W trakcie spotkania z Władzami i pracownikami Filii w Rzeszowie poinformowano zespół oceniający, iż w rzeczywistości uruchomione zostały trzy specjalności: *psychologia kliniczna*, *psychologia dzieci i młodzieży*, *psychoterapia*. Z dostarczonych podczas wizytacji dokumentów wynika natomiast, że uruchomionych jest pięć specjalności: na studiach niestacjonarnych – *psychologia kliniczna*, *psychologia dzieci i młodzieży*, *psychoterapia*, a na studiach stacjonarnych – *psychologia kliniczna*, *psychologia kryminalistyczno-śledcza*, *psychotraumatologia i profilaktyka społeczna*.

Szeroka oferta 24 specjalności prezentowana w opisie programu studiów, nieco ograniczona w Filii w Rzeszowie, ale też rozległa - prezentowana kandydatom na studia nie współgra z realną możliwością wyboru specjalności, zaś w prezentowanych dokumentach i deklaracjach Uczelni przedstawiane są sprzeczne informacje powodujące chaos informacyjny. Wynika stąd, że koncepcja i cele kształcenia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie, szczególnie w odniesieniu do zakresu i liczby oferowanych specjalności, wymaga ponownego przemyślenia w kontekście potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz oczekiwań studentów, zaś liczba specjalności powinna zostać istotnie ograniczona. W koncepcji kształcenia, w części dotyczącej opisów specjalności pojawiają się błędy merytoryczne lub informacje niezgodne ze stanem faktycznym. Przykładowo, zgodnie z opisem specjalności *psychoterapia* absolwent będzie przygotowany m.in. do pracy jako psychoterapeuta czy terapeuta szkolny, co jest nieprawidłowe. Studia magisterskie są jedynie niezbędnym elementem przygotowującym do wykonywania zawodu psychoterapeuty. Wykonywanie tego zawodu wiąże się bowiem z wieloletnim specjalistycznym kształceniem, osiągnięciem wysokich kompetencji i dużą odpowiedzialnością. Nie jest jasne, kim jest terapeuta szkolny. Podobna nieprawidłowość dotyczy specjalności *psychologia kryminalistyczno-śledcza*, w przypadku której jako zawód wykonywany przez absolwenta wskazuje się profilera śledczego, co nie jest możliwe po ukończeniu specjalności, ponieważ jest to zawód wymagający bardzo szerokiej, interdyscyplinarnej wiedzy oraz doświadczenia. Zgodnie z opisem koncepcji specjalności *psychologia społeczna* absolwent nie nabywa zasadniczo nowej wiedzy ponad tę, którą powinien osiągnąć w trakcie zajęć z przedmiotu *psychologia społeczna* w ramach kształcenia ogólnego (moduł kształcenia praktycznego). Nie jest możliwym, aby absolwent tej specjalności mógł być przygotowany do wykonywania takich zadań jak projektowanie strategii

marketingowych, kampanii reklamowych, działań HR, zarządzania zasobami ludzkimi, personelem czy rekrutacją.

W opisach wielu specjalności brakuje uwzględniania ważnych lub kluczowych treści. Przykładowo, w przypadku specjalności *psychologia kliniczna* uwzględniono osiągnięcie kompetencji w zakresie zaburzeń zachowania i emocji, pominięte natomiast zostały pozostałe aspekty funkcjonowania psychicznego człowieka. Uwzględniono kompetencje w zakresie rozmowy klinicznej i diagnozy funkcjonalnej, ale pominięte zostały kluczowe kwestie jak np. diagnoza zaburzeń osobowości. Opis niektórych specjalności jest niespójny z nazwą, np. *psychodietetyka i suplementacja w sporcie*, to specjalność, która ma przygotowywać do prowadzenia treningu mentalnego i wsparcia psychologicznego zawodników sportów wyczynowych i amatorskich. W opisie różnych specjalności jest zapis mówiący o tym, że absolwent może kontynuować naukę na studiach doktoranckich, gdy tymczasem w programie specjalności brakuje zajęć specjalistycznych pogłębiających umiejętności związane z warsztatem badacza. Przytoczone błędy wskazują na brak możliwości prawidłowego kształcenia studentów w ramach specjalności.

Ponadto zakresy poszczególnych specjalności, jak i zajęcia w ich ramach są zbieżne ze sobą. Przykładowo, koncepcja specjalności *psychologia społeczna* jest bardzo zbliżona do koncepcji specjalności *HR i talent management*, czy też *psychologia biznesu i coachingu*. Z kolei obszar tematyczny opisany dla specjalności *psychologia reklamy i mediów* nie różni się znacząco od opisu specjalności *komunikacja wizerunkowa (PR, reklama i social media)*, na których 4 z 12 zajęć określonych w programie specjalności są takie same a pozostałe różnią się nieznacznie nazwą, np. *komunikacja marketingowa* lub *strategie marketingowe w usługach*. Specjalność *psychologia dzieci i młodzieży* niewiele różni się od specjalności *psychologia wspomagania dzieci i młodzieży*, w przypadku tych specjalności 10 z 12 zajęć jest identycznych. W tym kontekście koncepcja i zakres specjalności oraz ich charakterystyka nie są jasne, a liczba specjalności, jak zauważono wyżej, uniemożliwia ich realizację. Koncepcja i cele kształcenia są opisane w sposób ogólnikowy, z odwołaniem się do podstawowych zagadnień psychologii i powielaniem nazw zajęć określonych w programach specjalności.

Koncepcja i cele kształcenia w części ogólnej programu studiów, realizowanej przed wyborem specjalności, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku psychologia. Koncepcja zawiera poprawne elementy, takie jak założenie o dostarczeniu odpowiedniej wiedzy teoretycznej, umiejętności tworzenia narzędzi psychologicznych, planowania i przeprowadzania badań i ich interpretacji, dbałości o etyczny aspekt działań zawodowych. Ważnym elementem koncepcji, zgodnie z profilem praktycznym, jest wyposażenie studentów w umiejętności zawodowe psychologa niezbędne do etycznego i merytorycznie prawidłowego funkcjonowania w roli zawodowej.

W raporcie samooceny Uczelnia zawarła informację, iż koncepcja powstała przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, jednak nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia. W odpowiedzi na prośbę zespołu oceniającego Władze Filii w Rzeszowie udostępniły analizę potrzeb rynku pracy, która powstała głównie na bazie projektu Blender Danych we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Rzeszowie, jak również Urzędu Statystycznego w Rzeszowie oraz kilku innych instytucji, z którymi Filia Uczelni w Rzeszowie współpracuje. W dokumencie wskazano na zapotrzebowanie na psychologów

klinicznych oraz psychologów dzieci i młodzieży w województwie podkarpackim. Również na prośbę zespołu oceniającego udostępniono w trakcie wizytacji sprawozdanie ze spotkań z interesariuszami zewnętrznymi. W udostępnionym dokumencie przedstawiono przebieg spotkań pracowników Filii w Rzeszowie odpowiedzialnych za budowanie programu studiów z 27 reprezentantami instytucji zewnętrznych, z którymi Filia miała podpisane umowy o współpracy. W sprawozdaniu wymienione zostały instytucje zewnętrzne, z którymi podpisane są porozumienia oraz nazwiska przedstawicieli kadry akademickiej Filii uczestniczących w serii spotkań mających na celu określenie koncepcji kształcenia i programu studiów, brakuje w nim jednak informacji dotyczących ustaleń z tych spotkań. W trakcie spotkania z Władzami i pracownikami Filii w Rzeszowie oraz w trakcie spotkania z interesariuszami zewnętrznymi podkreślano, iż koncepcja kształcenia była konstruowana i na bieżąco konsultowana we współpracy z reprezentantami otoczenia zewnętrznego.

Opis efektów uczenia się dla kierunku psychologia obejmuje 22 efekty uczenia się w zakresie wiedzy, 23 – w zakresie umiejętności oraz 10 dotyczących kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są jedynie częściowo spójne z koncepcją i celami kształcenia. Jednakże ich opis konstruowany jest na tyle ogólnikowo, iż nie jest możliwe uwzględnienie w opisie efektów aktualnego stanu wiedzy z zakresu psychologii. Opis efektów uczenia się zakładanych dla kierunku jest zgodny z 7. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2+ ESOKJ.

Opis efektów uczenia się nie uwzględnia kształcenia w obrębie poszczególnych 24 specjalności. W niewielkim zatem stopniu uwidocznione są w nim umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Opis efektów uczenia się w zakresie umiejętności odnosi się bowiem do umiejętności umysłowych, jak wykorzystanie wiedzy, formułowanie problemów, wyszukiwanie informacji, analizowanie, interpretowanie, wyjaśnianie czy ocenianie, a pomija realne umiejętności praktyczne, jakie powinien nabyć psycholog, które odzwierciedlałyby umiejętności i kompetencje niezbędne w wykonywaniu usług psychologicznych. Braki te powodują, że efekty uczenia w niepełnym stopniu odzwierciedlają praktyczny profil studiów oraz nie są całkowicie zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

W konstrukcji opisu części efektów uczenia się występują błędy skutkujące niemożnością zbudowania wiarygodnego systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów. Opisy efektów z zakresu wiedzy i umiejętności są niejednorodne, tj. w jednym opisie zawartych jest więcej niż jeden efektów uczenia się (np. K_W03: „Zna w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu teorii nauki i zjawisk występujących w związku ze zmianami paradygmatów naukowych. Zna w pogłębionym stopniu historię rozwoju psychologii jako nauki oraz historię myśli psychologicznej.” lub K_W04: „Zna w sposób pogłębiony metody prowadzenia prac badawczych w psychologii. Zna sposoby planowania i realizacji badań empirycznych oraz analizy uzyskanych wyników z wykorzystaniem metod statystycznych i psychometrycznych.”). Czasami takie połączenie kilku efektów w jednym jest także merytorycznie nieprawidłowe np. efekt K_W17 odnosi się do wiedzy z zakresu etyki zawodu psychologa i jednocześnie do metod pomiaru, opisu odpowiednich dla psychologii pracy. Połączenie tych dwóch zakresów w opisie jednego efektu jest nieuzasadnione.

W opisie efektów uczenia się występują też inne nieścisłości, np. efekt K_W12 – „Zna psychiatryczne metody leczenia zaburzeń psychicznych” jest nadmiarowy, bowiem wiedza na temat psychiatrycznych metod leczenia zdecydowanie wykracza poza kompetencje psychologa i absolwent studiów

psychologicznych nie może osiągnąć takiego efektu. Opis efektu K_W14 obejmuje wiedzę z zakresu antropologii biologicznej, w tym etologii. Absolwent specjalności innej niż *psychologia zwierząt* nie nabędzie tego efektu, a efekty kierunkowe muszą zostać osiągnięte przez wszystkich absolwentów. Treści programowe zajęć dla wszystkich studentów np. *biopsychologia i biologiczne podstawy zachowania człowieka* nie zawierają zagadnień antropologii biologicznej, w tym etologii. Efekt K_W18 zawiera założenie o znajomości zasad ochrony własności przemysłowej, co nie jest zgodne z koncepcją kształcenia. Efekty K_U21 oraz K_U23 są tożsame merytorycznie, nie ma więc podstaw do ich duplikowania w opisie zakładanych efektów uczenia się.

Niektóre efekty są sformułowane w taki sposób, że ich treści wewnątrznie się powielają, tzn. druga część opisu stanowi uszczegółowienie części pierwszej (np. K_W06: „Ma pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii różnic indywidualnych. Zna koncepcje teoretyczne związane z rozwojem cech temperamentu, zdolności, inteligencji, stylów poznawczych oraz ma wiedzę o metodach ich pomiaru. Zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z psychologią”, K_W08: „Ma pogłębioną wiedzę z zakresu psychologii procesów poznawczych. Zna w pogłębionym stopniu teorie uczenia się i pamięci oraz relacje między psychologią poznawczą a neuronauką i kognitywistyką. Zna kierunki i paradygmaty badań w zakresie psychologii poznawczej i ich praktyczne odniesienie.”). Nadmierne rozbudowanie opisów zakładanych efektów uczenia się skutkuje tym, że efekty są trudne w percepcji, nie są w pełni zrozumiałe.

Bardzo ograniczona jest możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się związanych z wiedzą i umiejętnościami dotyczącymi diagnozy psychologicznej (w sylabusie nie uwzględniono żadnych konkretnych testów psychologicznych, korzystanie z których powinni opanować studenci). Kierunkowe efekty uczenia się, w których zakłada się umiejętność tworzenia narzędzia psychologicznego (K_U06: „Potrafi opracować teksty przedstawiające wyniki własnych badań zawierające analizę literatury przedmiotu, praktyczny dorobek psychologii oraz przedstawiać wnioski, z zachowaniem standardów metodycznych właściwych dla psychologii z wykorzystaniem narzędzi i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych” oraz K_U13: „Potrafi w celu sformułowania i rozwiązania złożonych problemów o charakterze praktycznym konstruować narzędzia badawcze, w tym sprawdzić ich parametry takie jak rzetelność i trafność z zastosowaniem metod psychometrycznych i statystycznych. Potrafi ocenić wartość metod kwestionariuszowych i testów na podstawie ich parametrów psychometrycznych i przystosować do potrzeb badawczych.”), nie znajdują rozwinięcia w opisie efektów uczenia się zakładanymi dla zajęć, ponieważ został w nim pominięty proces tworzenia narzędzia psychologicznego, co powoduje, że efekt K_U06 niemożliwym do osiągnięcia.

Porównując efekty uczenia się kierunkowe i efekty zakładane dla zajęć określonych w programie studiów, zauważyć można niewłaściwe powtórzenia, np. efekt kierunkowy K_W01: „Ma pogłębioną wiedzę o przedmiocie zainteresowania dyscypliny naukowej psychologia oraz zna jej powiązania z naukami z dziedziny nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu, a w szczególności z takimi dyscyplinami jak: filozofia (w tym zagadnienia - antropologii), nauki socjologiczne, pedagogika, medycyna, nauki o zdrowiu, oraz ich odniesienie do praktycznych zastosowań” jest powielony w efekcie P_W01 „Student posiada pogłębioną wiedzę o przedmiocie zainteresowania psychologii oraz o relacji psychologii wobec innych nauk społecznych, humanistycznych, przyrodniczych i medycznych, a w szczególności wobec filozofii, antropologii, socjologii, pedagogiki, medycyny i nauk o zdrowiu, zorientowaną na praktyczne zastosowanie.” dla zajęć *psychologia osobowości*.

Ponadto, w opisy efektów uczenia się dla różnych zajęć w niektórych przypadkach są identyczne lub bardzo podobne. Przykładowo, dla zajęć *psychologia osobowości* efekt uczenia się P_W02: „Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie teorii osobowości. Zna założenia teorii osobowości oraz różnice między nimi i ich praktyczne zastosowanie” jest identyczny jak efekt uczenia się zakładany dla zajęć *psychologia różnic indywidualnych* P_W01 „Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie teorii osobowości. Zna założenia teorii osobowości oraz różnice między nimi i ich praktyczne zastosowanie” oraz efekt dla zajęć *psychologia rewalidacyjna* P_W01 „Student posiada o charakterze pogłębionym wiedzę w zakresie teorii osobowości. Zna założenia teorii osobowości oraz różnice między nimi i ich praktyczne zastosowanie”. Bardzo podobnie brzmiące efekty P_W02 („Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii różnic indywidualnych. Zna koncepcje teoretyczne związane z rozwojem cech temperamentu, zdolności, inteligencji, stylów poznawczych oraz ma wiedzę o metodach ich pomiaru”) oraz „Student posiada wiedzę w pogłębionym stopniu w zakresie psychologii różnic indywidualnych. Zna koncepcje teoretyczne związane z rozwojem cech temperamentu, zdolności, inteligencji, stylów poznawczych oraz ma wiedzę o metodach ich pomiaru w sposób umożliwiający jej praktyczne zastosowanie” są zakładane dla zajęć *psychologia różnic indywidualnych* oraz *psychologia rewalidacyjna*. Oznacza to, że uczestnicząc w różnych zajęciach, studenci nabywają te same efekty uczenia się.

Efekty zakładane dla zajęć określonych w programie studiów nie tylko są powielane dla różnych zajęć, ale bywają również przypisane zajęciom nieprawidłowo. Przykładowo, efekt przedmiotowy P_W03 dla zajęć *psychologia różnic indywidualnych* jest sformułowany następująco: „Student posiada wiedzę z zakresu psychometrii. Wie w jaki sposób dokonuje się pomiaru właściwości psychicznych. Zna zasady konstruowania i adaptacji testów psychologicznych. Zna sposoby określania własności psychometrycznych narzędzi pomiarowych”, dla zajęć *psychologia rewalidacyjna* brzmi następująco: „Student posiada wiedzę z zakresu psychometrii. Wie w jaki sposób dokonuje się pomiaru właściwości psychicznych. Zna zasady konstruowania i adaptacji testów psychologicznych. Zna sposoby określania własności psychometrycznych narzędzi pomiarowych oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy”. Tak sformułowany efekt powinien być przypisany do zajęć *psychometria*, ale tym zajęciom nie został przypisany. Co więcej, w opisie efektów uczenia się dla zajęć *psychometria* brakuje efektów związanych ze znajomością właściwości psychometrycznych narzędzi pomiarowych.

Innym przykładem są powtarzające się i nieprawidłowo przypisane efekty dla zajęć *psychologia rozwojowa człowieka* (P_W01: „Student posiada w pogłębionym stopniu wiedzę w zakresie psychologii rozwoju. Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także związane z nimi badania. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma pogłębioną wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami. Zna ich praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej psychologa”), *psychologia wychowawcza* (P_W02: „Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii rozwoju. Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Posiada wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych praktycznych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami”), *psychoterapia* (P_W01: „Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii rozwoju. Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także związane z nimi badania. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma pogłębioną wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami. Zna ich praktyczne zastosowanie w działalności

zawodowej psychologa”). Po raz kolejny, oznacza to, że w programie studiów zakłada się, iż realizując różne zajęcia student nabywa te same efekty uczenia się.

Podobne błędy pojawiają się w przypadku efektów uczenia się w obszarze umiejętności i kompetencji. Przykładowo, efekt P_U03 („Student potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.”) nabywany ma być w ramach zajęć *psychologia rozwojowa człowieka* oraz *diagnoza psychologiczna*, a bardzo podobny efekt P_U02 („Student potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej oraz potrafi zastosować te umiejętności w praktyce”) w ramach zajęć *psychologia różnic indywidualnych*.

Występują także przypadki przypisywania zajęciom efektów uczenia się w sposób przypadkowy, np. dla zajęć *elementy prawa dla psychologów* sformułowano efekt P_U01 (jeden z dwóch efektów w zakresie umiejętności) – „W pogłębionym stopniu potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki i dziedzin pokrewnych oraz zastosować ją do opisu sytuacji”, który jest zupełnie niepowiązany z prawem dla psychologów, zatem niespecyficzny i przypadkowy. Studenci nie mogą osiągnąć tego efektu w trakcie zajęć.

Podane przykłady nieprawidłowych konstrukcji opisu zakładanych efektów uczenia, przypadkowego przypisywania efektów zajęciom określonym w programie studiów, przypisywania różnym zajęciom tych samych lub podobnych treściowo efektów uczenia się są właściwe dla całego programu studiów i objętych jego zakresem specjalności. Uniemożliwia to zbudowanie rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów, jednoznacznego stwierdzenia, czy wszystkie zakładane efekty uczenia się zostały przez studentów nabyte, jak również trafny dobór metod dydaktycznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kierunek psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” Filia w Rzeszowie został poprawnie przyporządkowany do dyscypliny psychologia, ale błędnie przyporządkowany do czterech innych dyscyplin: nauk medycznych, pedagogiki oraz nauk socjologicznych. Przyporządkowanie kierunku do innych, poza psychologią, dyscyplin nie znajduje odzwierciedlenia w koncepcji kształcenia, w celach kształcenia ani w zakładanych dla kierunku efektach uczenia się. Aktualnie obowiązująca koncepcja kształcenia jest ogólnikowa, opisana sformułowaniem “kształcenie prawdziwego psychologa”, nie wskazuje na specyfikę kształcenia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia”. Brak jest jasno określonej sylwetki absolwenta przygotowanego do wykonywania aktywności psychologa w konkretnych kontekstach społeczno-zawodowych. W programie studiów opisane jest kształcenie w ramach 24 specjalności, bardzo odległych od siebie merytorycznie. Wprawdzie Uczelnia i jej Filia w Rzeszowie deklaruje świadomość konieczności zmian w tym zakresie i zmniejszenia liczby specjalności,

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

to jednak w obowiązującym programie studiów, opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej nie wprowadzono w tym zakresie żadnych korekt. Koncepcja kształcenia, w części opisującej specjalności, zawiera błędy i braki merytoryczne. Zakłada też, że absolwent niektórych specjalności może kontynuować pracę naukową i prowadzić badania, co stoi w sprzeczności z deklarowanym profilem praktycznym, w obrębie którego studenci nie są przygotowywani do prowadzenia działalności naukowej. Uczelnia zadeklarowała w trakcie wizytacji, iż w ustalaniu koncepcji kształcenia uczestniczyli interesariusze zewnętrzni i wsparła te deklaracje dokumentami ze spotkań pracowników Filii w Rzeszowie odpowiedzialnych za budowanie programu studiów z 27 reprezentantami instytucji zewnętrznych, z którymi Filia miała podpisane umowy o współpracy. W dokumentach tych brakuje jednak informacji dotyczących ustaleń z tych spotkań.

Efekty uczenia się zakładane dla kierunku są tylko w części zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, są też zgodne z 7. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Częściowo są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie psychologii, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej psychologa. Jednakże efekty uczenia się w zakresie umiejętności opracowane dla kierunku, odnoszą się do niewielu rzeczywistych umiejętności praktycznych, które zostaną opanowane przez studenta, dominują umiejętności typowe dla profilu ogólnoakademickiego: potrafi wykorzystać wiedzę..., sformułować problem..., interpretować, wyszukać informacje, zidentyfikować, wyjaśnić. Opis części efektów uczenia się zakładanych dla kierunku jest nadmiernie rozbudowany, występują powtórzenia treści. Zidentyfikowano efekty dla kierunku zawierające błędy lub nieścisłości. Odnosi się to przykładowo do następujących efektów: K_W08, K_W12, K_W14, KW_17.K_W18, K_U01, KU_05, K_U21, K_U23.

Efekty dla wielu zajęć i grup zajęć są sformułowane nieprawidłowo, głównie są niespecyficzne dla zajęć, zbyt ogólne, te same lub bardzo podobne w treści efekty powtarzają się w opisie efektów dla różnych zajęć, co powoduje, że student nie może osiągnąć efektu i trudno jest zaprojektować odpowiedni system jego weryfikacji. Są też efekty sformułowane w sposób bardzo ogólnikowy, skrótowy i niewiele mówiący o zakładanych do osiągnięcia kompetencjach. Przykładem mogą być efekty w sylabusach zajęć *psychometria*, *psychologia rozwoju człowieka*, *psychologia wychowawcza*, *psychoterapia*, *diagnoza psychologiczna*, *psychologia różnic indywidualnych*, *psychologia osobowości*.

Wśród przesłanek decydujących o propozycji oceny kryterium 1 – kryterium spełnione częściowo należy wskazać:

1. Brak zgodności przyporządkowania kierunku do dyscypliny z celami i koncepcją kształcenia oraz opisem zakładanych efektów uczenia się;
2. Brak zgodności obecnej koncepcji kształcenia na kierunku psychologia z założeniami nowej wizji i celami kształcenia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia”, w szczególności w odniesieniu do liczby i zakresu specjalności oraz uzasadnienia ich doboru, jak również brak odpowiedniego uwypuklenia w koncepcji oraz opisie zakładanych efektów uczenia się praktycznych zastosowań wiedzy oraz rozwoju umiejętności praktycznych niezbędnych w zawodzie psychologa;
3. Brak uwzględnienia w procesie budowania koncepcji kształcenia opinii i oczekiwań interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców;
4. Nieprawidłowości w opisach efektów uczenia się, skutkujące brakiem możliwości zbudowania wiarygodnego i rzetelnego systemu weryfikacji i oceny efektów uczenia się nabywanych przez studentów, polegające na:

- a. niejednorodności opisu efektów uczenia się, tj. występowania w opisie jednego efektu uczenia się więcej niż jednego efektu, np. K_W03 (Zna w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu teorii nauki i zjawisk występujących w związku ze zmianami paradygmatów naukowych. Zna w pogłębionym stopniu historię rozwoju psychologii jako nauki oraz historię myśli psychologicznej),
- b. zawieraniu się w sobie elementów opisu efektów, tj. konstruowania opisu w taki sposób, że druga część opisu efektu zawiera uszczegółowienie pierwszej, wprowadzającej części, np. np. K_W06 (Ma pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii różnic indywidualnych. Zna koncepcje teoretyczne związane z rozwojem cech temperamentu, zdolności, inteligencji, stylów poznawczych oraz ma wiedzę o metodach ich pomiaru. Zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z psychologią),
- c. zbyt ogólnym i niespecyficznym opisie efektów uczenia się, np. K_W21 (Zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji związane z różnicami kulturowymi, religijnymi oraz ich związki z systemami wartości i zjawiskami patologii społecznych),
- d. nadmiernie lakonicznym opisie efektów uczenia się, np. efekt P_U03 (Student potrafi w stopniu pogłębionym zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych [...] dla zajęć *diagnoza psychologiczna*,
- e. przypadkowym przypisywaniu efektów uczenia się do zajęć, wynikającym z nieadekwatności efektów do celów i zakresu przedmiotowego zajęć,
- f. przypisywaniu analogicznych lub treściowo podobnych efektów uczenia się różnym zajęciom określonym w programie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku psychologia do dyscypliny/dyscyplin zgodnie z koncepcją i celami kształcenia oraz w taki sposób, aby znalazło to odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Dyscyplina, do której przyporządkowany został kierunek powinna stanowić podstawę budowania koncepcji kształcenia.
2. Zaleca się przebudowę koncepcji kształcenia na kierunku psychologia w celu dostosowania jej do założeń nowej wizji i celów kształcenia na kierunku, odzwierciedlających specyfikę kształcenia w Filii w Rzeszowie, w szczególności w odniesieniu do:
 - a. liczby i zakresu specjalności oraz uzasadnienia ich doboru i poprawności opisu merytorycznego,
 - b. uwypuklenia w celach, koncepcji kształcenia, a w konsekwencji w opisie zakładanych efektów uczenia się praktycznych zastosowań wiedzy oraz rozwijania u studentów umiejętności realizacji czynności praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu psychologa.

3. Zaleca się uwzględnienie opinii i oczekiwań celowo dobranej grupy interesariuszy zewnętrznych, w szczególności pracodawców w działaniach związanych z przebudową koncepcji kształcenia.
4. Zaleca się wyeliminowanie z opisu efektów uczenia się zakładanych dla kierunku oraz opisu zajęć określonych w programie studiów na kierunku psychologia następujących nieprawidłowości w celu zapewnienia możliwości stworzenia wiarygodnego i rzetelnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów:
 - a. niejednorodności opisu,
 - b. zawierania się w sobie poszczególnych elementów opisu,
 - c. niespecyficzności opisu niektórych efektów uczenia się i ich nadmiernej ogólności efektów,
 - d. nadmiernej lakoniczności opisu niektórych efektów uczenia się,
 - e. przypadkowego przypisywaniu zajęciom określonym w programie studiów efektów uczenia się, niezwiązanych z celami i przedmiotem zajęć.
 - f. przypisywania zajęciom określonym w programie studiów analogicznych lub podobnych treściowo efektów uczenia się.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

W programie studiów uwzględniono zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego (5 przedmiotów), podstawowego (7 przedmiotów), kierunkowego (36 przedmiotów) oraz specjalistyczne zajęcia związane z przygotowaniem do zawodu psychologa. Składają się one z powiązanych ze sobą wykładów i ćwiczeń. Przedmioty są nieprawidłowo przyporządkowane do poszczególnych grup zajęć. Do zajęć kształcenia ogólnego należy m.in. *język obcy, technologia informatyczna*. Moduł kształcenia podstawowego obejmuje m.in. *filozofię, wprowadzenie do pedagogiki, logikę, psychiatrię*. Są to zajęcia niezwiązane z kierunkiem psychologia. Ponadto, przedmiot wymagający specjalistycznej wiedzy z zakresu podstaw psychologii, wiedzy o np. emocjach, *psychiatria* błędnie został zakwalifikowany do grupy przedmiotów kształcenia podstawowego. Nie gwarantuje to zrozumienia przez studentów treści, a co zatem idzie osiągnięcia efektów uczenia się. Zajęcia kierunkowe (kształcenia praktycznego) obejmują m.in. *wprowadzenie do psychologii, historię myśli psychologicznej, podstawy metodologii badań psychologicznych, psychologię emocji i motywacji, psychologię rozwojową człowieka*, czy też cztery przedmioty fakultatywne. Tu również błędnie przyporządkowano przedmioty *wprowadzenie do psychologii, historia myśli psychologicznej*, które nie mają charakteru zajęć praktycznych, natomiast mają charakter zajęć podstawowych. Ponadto, zajęcia *wprowadzenie do biopsychologii i biologiczne podstawy zachowań ludzkich* są merytorycznie/treściowo bardzo podobne, z czego te pierwsze są zaliczone do grupy zajęć kształcenia podstawowego, natomiast drugie do praktycznego, co nie znajduje uzasadnienia w ramach modułu kształcenia praktycznego są również *proseminarium, seminarium magisterskie i praktyki zawodowe*.

W programie studiów prawidłowo wyróżniono część kształcenia ogólnopsychologicznego, dającego podstawową wiedzę i kompetencje, oraz część specjalnościową, która przygotowuje absolwentów do wybranej aktywności zawodowej w konkretnym obszarze zawodu psychologa. Program części pierwszej jest poprawnie opracowany.

Specjalistyczne zajęcia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu psychologa są zorganizowane w ramach specjalności: *psychologia kliniczna, psychologia rodziny, psychologia biznesu i coachingu, psychologia reklamy i mediów, psychologia sportu, psychologia kryminalistyczno-śledcza, psychologia sądowo-penitencjarna, psychotraumatologia i profilaktyka społeczna, psychoterapia, psychoseksuologia, neuropsychologia, psychologia społeczna, psychologia zwierząt, psychologia międzykulturowa, neuromarketing, hr i talent management (zarządzanie zasobami ludzkimi), komunikacja wizerunkowa, (PR, branding, reklama i social media), psychologia dzieci i młodzieży, psychodietetyka i suplementacja w sporcie, psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej, psychologia wspomagania dzieci i młodzieży, psychologia sądowa, psychologia uzależnień, psychologia zdrowia*. Każda ze specjalności obejmuje 12 zajęć.

Treści programowe są z reguły zgodne z efektami uczenia się i odnoszą się do zastosowań w psychologii. Jednakże w przypadku niektórych zajęć treści programowe opisane są dość ogólnikowo, bez uwzględnienia zaktualizowanej wiedzy z zakresu psychologii. Przykładowo treści programowe z zajęć *diagnoza psychologiczna* nie nawiązują do poznawania konkretnych narzędzi psychologicznych. Treści programowe zajęć *nurty w psychoterapii* opisane są bardzo lakonicznie, sprowadzając się jedynie do wymienienia poszczególnych nurtów w ramach tak wykładu, jak i ćwiczeń. Treści programowe niektórych zajęć nie zawsze są aktualne. Przykładowo, w sylabusie zajęć *psychologia różnic indywidualnych* brakuje kluczowych nowych publikacji, co obniża wartość programu. Brakuje materiałów dydaktycznych, nie wiadomo zatem, czy studenci będą poznawać metody służące do diagnozy różnic indywidualnych, co uniemożliwia nabycie kompetencji praktycznych. W przypadku niektórych zajęć treści programowe są nietrafnie dobrane i w konsekwencji nie zapewniają osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Przykładowo treści programowe zaplanowane dla zajęć *psychometria* nie uwzględniają opanowania umiejętności tworzenia narzędzia psychologicznego, choć nabycie takiej umiejętności jest zakładane w opisie efektów uczenia się. Dla specjalności nie określono zakładanych efektów uczenia się, zgodnych z efektami kierunkowymi, wobec czego treści programowe w ramach specjalności są nadmiarowe w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się.

Nieprawidłowo skonstruowano też treści programowe niektórych specjalności. Przykładowo w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* uwzględniono zajęcia *motywacja w sporcie* czy *psychologia aktywności fizycznej*, które powinny być elementami specjalności *psychologia sportu*. Nieuzasadnione jest zaplanowanie w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* zajęć *elementy prawa dla psychologów, agresja w sporcie, lęk i stres sportowy, rozmowa kliniczna oraz wprowadzenie do psychologii sportu*.

Zgodnie z informacją podaną w raporcie samooceny (s. 71) realizacja kształcenia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie aktualnie realizowana jest w 3 „wariantach”, na które można się rekrutować w ramach dwóch naborów - zimowego i letniego. Uczelnia podkreśla w raporcie, iż różne warianty realizacji programu studiów wynikają z chęci dostosowania realizacji programu kształcenia do potrzeb różnych grup studentów. Dlatego też poza „klasycznym” sposobem realizacji kształcenia (tj. prowadzenia trwających 10 semestrów jednolitych studiów magisterskich w formie stacjonarnej i niestacjonarnej), stworzona została ścieżka umożliwiająca przyspieszone kształcenie dla osób, które posiadają już wykształcenie wyższe, polegająca na prowadzeniu studiów trwających 5 semestrów, hybrydowych przeznaczonych dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych (LiM). Rekrutacja na te studia odbywała się na podstawie uznania ocen z przedmiotów zaliczonych na innych studiach, co powodowało, że już w momencie przyjęcia na studia student miał część przedmiotów

zaliczoną. Organizacja zajęć na studiach w trybie LiM polega na skomasowaniu zajęć zaplanowanych do realizacji w ciągu dwóch semestrów na studiach trwających 10 semestrów do jednego semestru na studiach skróconych.

Wedle danych uzyskanych od Dyrektora Filii w Rzeszowie na studiach LiM niestacjonarnych hybrydowych w Filii w Rzeszowie studiuje aktualnie 90 studentów.

Jednocześnie wykaz prac dyplomowych z lat 2022-2024 (2022 – 73 prace; 2023 – 119; 2024 – 52) dołączony do raportu samooceny obejmuje 244 prace magisterskie – część tych prac musiała powstać na studiach prowadzonych w ustanowionym w Uczelni i Filii w Rzeszowie trybie LiM (niestacjonarne, hybrydowe). Wykaz ten obejmuje bowiem prace obronione w roku 2022 oraz 2023 (a więc w trzy i cztery lata po uruchomieniu pięcioletnich jednolitych studiów magisterskich w Filii w Rzeszowie (ówcześnie była to Filia uczelni Collegium Humanum – Szkoła Główna Menedżerska), co nastąpiło 1 października 2019 (zgodnie z danymi w systemie Pol-on). Zatem pierwsze egzaminy magisterskie mogły się odbyć zgodnie z planem jednolitych studiów magisterskich trwających 10 semestrów najwcześniej w czerwcu 2024). Z wykazu tematów prac dyplomowych dołączonego do raportu samooceny nie wynika, które z wykazanych tam prac magisterskich z roku 2024 powstało na studiach LiM, a które na jednolitych pięcioletnich studiach magisterskich.

Na studia LiM były przyjmowane osoby po ukończeniu studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na różnych kierunkach na podstawie uznania efektów uczenia się. W przykładowej udostępnionej przez Filię w Rzeszowie dokumentacji znajdują się protokoły z przebiegu procedury potwierdzania efektów uczenia się (np. w protokołach nieprawidłowo stosowany jest termin „potwierdzanie efektów uczenia się”, który to proces dotyczy potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów; w tym wypadku należy się posługiwać terminem „uznanie efektów uczenia się”, dotyczy on bowiem efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, w uczelni macierzystej, w innej uczelni, także w uczelni zagranicznej, gdyż za podstawę tej procedury przyjmowano w Filii dyplomy ukończenia studiów i suplementy do dyplomów, świadectwa studiów podyplomowych, karty przebiegu studiów, jedynie w przypadku takich zajęć, jak BHP lub pierwsza pomoc, często podstawą „potwierdzenia” były zaświadczenia lub certyfikaty firm szkoleniowych).

W dokumentacji udostępnionej zespołowi oceniającemu wśród osób przyjętych na podstawie „uznania efektów uczenia się” byli absolwenci bardzo różnych kierunków, odległych od psychologii np. ekonomii, administracji, kosmetologii, filologii angielskiej, historii.

Kwestię uznawania efektów uczenia się określa Regulamin studiów, w którym jest mowa (§22) o przeniesieniu lub uznaniu punktów ECTS, zaliczonych przedmiotów i praktyk w szkolnictwie wyższym, w tym w uczelniach zagranicznych. Uznanie i przeniesienie punktów ECTS polegało w Filii w Rzeszowie na automatycznym zaliczaniu zajęć, które kandydat na studia LiM odbył w innej uczelni, jeśli nazwa tych zajęć była identyczna lub zbliżona do nazwy zajęć w programie studiów na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Rzeszowie, pomimo, iż w wzmiankowanym wyżej Regulaminie studiów zawarte zostało zastrzeżenie, iż przeniesienie lub uznanie punktów ECTS może nastąpić jeśli stwierdzona zostanie zbieżność między uzyskanymi efektami uczenia się a efektami obowiązującymi w Collegium Humanum (taka nazwa uczelni znajduje się w regulaminie studiów). W udostępnionej zespołowi oceniającemu przykładowej dokumentacji „potwierdzania efektów uczenia się” nie ma śladu porównywania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni i zakładanych dla kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Rzeszowie oraz ustalania stopnia ich zbieżności, gdyż dokument taki zawiera

wyłącznie wykaz nazw przedmiotów, z których oceny zostały „uznane”, potwierdzony podpisami komisji, a podstawą do „uznania” są także wykazy przedmiotów realizowanych w innych uczelniach.

W konsekwencji każda z osób przyjętych na studia LiM studiowała wedle indywidualnego programu i nie sposób stwierdzić, czy nabyła wszystkie efekty uczenia się określone w programie studiów na kierunku psychologia.

W większości przypadków udostępnionej przykładowej dokumentacji w Filii w Rzeszowie liczba „uznanych” przedmiotów jest stosunkowo niewielka, co oznacza, że osoba przyjęta na studia LiM prowadzone w formie skróconej, w ciągu 5 semestrów miała opanować niemal cały program studiów na kierunku psychologia i nabyć wszystkie efekty uczenia się zakładane do nabycia w ciągu 5 lat, co jest możliwe w wyjątkowych przypadkach, w Filii w Rzeszowie stanowiło jednak rozwiązanie systemowe.

Jak zaznaczono wyżej w raporcie samooceny wyjaśniono, iż każdy student studiujący w trybie LiM realizował 2 semestry studiów jednolitych magisterskich w ciągu jednego semestru. Oznaczałoby to ponoszenie przez studenta w ciągu jednego semestru nakładu pracy odpowiadającego 60 punktom ECTS (1500–1800 h w ciągu semestru). Przyjmując, że standardowy semestr trwa 15 tygodni (i taki czas trwania semestru wynika z dostępnych na stronie Uczelni zarządzeń w sprawie organizacji roku akademickiego) oznacza to minimum 100 h pracy w tygodniu związanych z nabywaniem efektów uczenia się na studiowanym kierunku, bez uwzględnienia czasu pracy przeznaczonego na pracę zawodową. Nabycie efektów uczenia się odpowiadających 300 punktom ECTS nakładu pracy studenta w ciągu 5 semestrów nie jest zatem możliwe już w sensie czysto fizycznym, nie wspominając już o wymogach merytorycznych, metodycznych i dydaktycznych, związanych z procesem nauczania i uczenia się i higieną tego procesu.

Należy zatem jednoznacznie stwierdzić, iż czas trwania studiów LiM wynoszący 5 semestrów nie umożliwia studentom nabycia efektów uczenia się, których osiągnięcie wymaga poniesienia nakładu pracy odpowiadającego 300 punktom ECTS (tj. min 7500 h łącznego nakładu pracy studenta obejmującego udział w zajęciach i indywidualną pracę studenta związaną z zajęciami). Zespół oceniający został poinformowany w trakcie wizytacji o tym, że obecnie prowadzona jest weryfikacji osiągnięć osób studiujących w trybie skróconym (LiM), polegająca na sprawdzaniu podstaw do zaliczenia im poszczególnych zajęć, nie zostało jednak sprecyzowane, w oparciu o jakie źródła informacji taka weryfikacja jest prowadzona. Niezależnie od wyników weryfikacji nabycie w ciągu 5 semestrów efektów uczenia się zakładanych dla jednolitych studiów magisterskich trwających 10 semestrów jest niemożliwe ze względów fizycznych (braku możliwości poniesienia min. 7500 h nakładu pracy studenta w ograniczonym czasie 5 semestrów), merytorycznych oraz dydaktycznych. Zgodnie z zapewnieniem Władz Uczelni i Filii od roku akademickiego 2024/2025 przyjęcia odbywają się wyłącznie na studia jednolite magisterskie, prowadzone w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, trwające 10 semestrów. Nie zmienia to jednak faktu, że obecnie w Filii w Rzeszowie studiuje w trybie skróconym 90 studentów (dane podane przez Władze Filii), a co najmniej 192 osoby zdało egzamin magisterski na zakończenie studiów skróconych (LIM).

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na kierunku psychologia wynosi 300. Oznacza to prawidłowe oszacowanie nakładu pracy studenta, umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, z zastrzeżeniem, że nakład pracy studenta odpowiadający 300 punktom ECTS (tj. min. 7500 h nakładu pracy studenta) jest rozłożony w ramach 10 semestrów.

Liczba godzin zajęć zorganizowanych objętych programem studiów wynosi na studiach stacjonarnych 3283 (bez praktyk zawodowych, zaś na studiach niestacjonarnych – 2243 (bez praktyk zawodowych).

Liczba punktów ECTS przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 167,2 dla studiów stacjonarnych i 125,3 dla studiów niestacjonarnych.

W przypadku studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS przypisana do zajęć z bezpośrednim udziałem prowadzącego i studentów jest zgodna z wymaganiami, natomiast na studiach niestacjonarnych liczba ta jest zbyt niska, w programie studiów zbyt dużą część łącznego nakładu pracy wymaganego do ukończenia studiów (odpowiadającego 300 punktom ECTS) przeznaczono na samodzielną pracę studenta.

Liczba godzin poszczególnych zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w odniesieniu do części zajęć lub grup zajęć na studiach niestacjonarnych nie zapewnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Dla przykładu treści programowe dla zajęć *psychologia różnic indywidualnych* są bardzo obszerne, jednak zaplanowano na ich realizację zbyt mało godzin dla studiów stacjonarnych (10 h wykład i 20 h ćwiczenia) i ten sam zakres materiału powinien być zrealizowany na studiach niestacjonarnych, gdzie zaplanowano dwa razy mniej godzin ćwiczeń (10 h wykład i 10 h ćwiczenia). Podobnie jest w przypadku zajęć *psychometria*, dla których zaplanowano dla studiów stacjonarnych 20 h wykładu i 20 h ćwiczeń, a dla studiów niestacjonarnych 10 h wykładu i 10 h ćwiczeń. Nie jest to wystarczający wymiar godzin do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Zajęcia te są wysoce specjalistyczne, mają prowadzić do nabycia przez studentów kluczowych umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu psychologa. Wymagają one bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim, który posiada kompetencje w zakresie przygotowywania narzędzia psychologicznego oraz posługiwania się nim. Nie jest możliwe, aby student nabył zakładane efekty uczenia się samodzielnie, w ramach pracy własnej związanej z zajęciami.

Innym przykładem zdiagnozowanej nieprawidłowości polegającej na zaplanowaniu w programie studiów niestacjonarnych zbyt małej liczby godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia jest przedmiot *diagnoza psychologiczna*, któremu przypisano 7 punktów ECTS i zaplanowano w harmonogramie realizacji programu studiów 30 h wykładu i 50 h ćwiczeń na studiach stacjonarnych, gdy tymczasem ten sam materiał powinien być zrealizowany w 20 h wykładu i 32 h ćwiczeń na studiach niestacjonarnych. Treści programowe są obszerne i obejmują elementy kluczowe, niezbędne do opanowania przez osoby przygotowujące się do wykonywania zawodu psychologa, jednak zaplanowana liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych nie umożliwia realizacji zaplanowanych treści.

Zarówno *psychometria* jak i *diagnoza psychologiczna* powinny być prowadzone z wykorzystaniem metod praktycznych, co wymaga stałego nadzoru osoby prowadzącej zajęcia nad wykonywanymi przez studenta zadaniami, udzielania informacji zwrotnych dotyczących oceny zadań. Tymczasem dla zajęć *diagnoza psychologiczna* ustalono 83 godziny dla studiów stacjonarnych i 109 godzin dla studiów niestacjonarnych na pracę własną studenta, jednocześnie ogólnikowo określając zakres prac studenta jako „projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne, samodzielne przygotowanie się do zajęć, egzaminów, zaliczeń”. Jednocześnie studium przypadku pojawia się jako metoda dydaktyczna wykorzystywana podczas zajęć, nie zaś jako praca własna studenta. Aż 8 godzin przydzielono na konsultacje i 4 godziny (lub 6 godzin na studiach niestacjonarnych) na udział w egzaminie. W przypadku zajęć *pamięć i uczenie się* określone są te same formy pracy indywidualnej studenta związanej z

zajęciami, ale zaplanowano 27 h na studiach stacjonarnych i 47 h na studiach niestacjonarnych na ich wykonanie, nie precyzując w programie studiów, jakie zadania student powinien w czasie pracy indywidualnej wykonać.

Podane wyżej przykłady nieprawidłowości związanych z uwzględnieniem w programie studiów niestacjonarnych zbyt niskiej liczby godzin zorganizowanych przez Uczelnię, z bezpośrednim udziałem prowadzących zajęcia i studentów i występującym, w konsekwencji tej nieprawidłowości niekorzystnym, z punktu widzenia możliwości nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, stosunkiem liczby godzin udziału studenta w zajęciach do liczby godzin indywidualnej pracy związanej z zajęciami, stanowią ilustrację strukturalnej nieprawidłowości występującej w programie studiów.

Sekwencja zajęć w programie studiów jest generalnie poprawna i umożliwia nabycie najpierw bardziej podstawowej, a potem bardziej pogłębionej wiedzy i umiejętności, co zapewnia osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się. Jednakże *psychologia wychowawcza* powinna znajdować się w programie studiów po *psychologii rozwojowej*. Kolejność zajęć jest jednak odwrotna.

Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych, w ramach modułu kształcenia ogólnego zajęcia realizowane są w formie 4 h w. oraz 265 h ćw. Zajęcia modułu kształcenia podstawowego obejmują 95 h w. oraz 150 ćw./warsztatów, zajęcia modułu kształcenia praktycznego realizowane są w formie 660 h w. oraz 1030 ćw./warsztatów. Zajęcia specjalnościowe to 160 h w. oraz 429 ćw./warsztatów. Poza tym formy aktywizujące studentów to seminarium magisterskie w liczbie 100 godzin, proseminarium w liczbie 20 oraz praktyki zawodowe w wysokości 720 h (z zastrzeżeniem, iż w programie studiów, w różnych jego fragmentach podawane są różne liczby godzin praktyk, o czym niżej w analizie stanu faktycznego).

Na studiach niestacjonarnych w ramach modułu kształcenia ogólnego zajęcia realizowane są w formie 4 h wykładu oraz 150 godzin ćwiczeń i laboratoriów. Zajęcia modułu kształcenia podstawowego obejmują 70 h w. oraz 95 ćw./warsztatów, zajęcia modułu kształcenia praktycznego realizowane są w formie 375 h w. oraz 737 h ćw./warsztatów. Zajęcia specjalnościowe to 90 h w. oraz 236 h ćwiczeń/warsztatów. Poza tym formy aktywizujące studentów to seminarium magisterskie w liczbie 100 h, proseminarium w liczbie 20 h oraz praktyki zawodowe w wysokości 720 h (z zastrzeżeniem jw.). W programie studiów zadeklarowano, iż liczba punktów ECTS dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 227, co stanowi 75% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Brak jest jednak uzasadnienia dla tak określonej wartości. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne jest w rzeczywistości znacząco niższa. Uczelnia bowiem błędnie zalicza do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęcia realizowane w formie wykładu i przypisane im punkty ECTS. Zajęcia w formie wykładu nie spełniają warunków zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, gdyż zgodnie z definicją tych zajęć zawartą w rozporządzeniu w sprawie studiów są to zajęcia prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej (w przypadku ocenianego kierunku dla zakresu działalności zawodowej psychologa), w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Ponadto do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczone zostały zajęcia, w przypadku których zakładane efekty uczenia się nie obejmują umiejętności praktycznych do nabycia przez studentów, dotyczy to np. *filozofii, socjologii ogólnej, logiki, historii myśli psychologicznej* i innych zajęć typowo akademickich, jak *psychologia społeczna, psychologia osobowości*. W przypadku pozostałych zajęć, nawet jeśli efekty

uczenia się w zakresie umiejętności obejmują umiejętności praktyczne, w programie nie wskazano czynności praktycznych wykonywanych przez studentów, ani też nie scharakteryzowano warunków, w jakich te czynności miałyby być realizowane, jak również nie wskazano celów, zakresu i wymagań stawianych pracom studenckim np. projektom, symulacjom, grom dydaktycznym itp. W opisie programu studiów są one zasygnalizowane jedynie hasłowo. Z programu studiów nie wynika zatem, że spełniony jest wymóg przyporządkowania więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, nie wynika też z niego podana liczba 227 punktów ECTS przypisanych zajęciom z tej grupy. Przykładowo zakładane efekty uczenia się w ramach umiejętności dla zajęć *psychologia rozwojowa człowieka* są następujące: PU_04 Student umie zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę, formułować orzeczenie na potrzeby różnych odbiorców i potrafi zastosować te umiejętności w praktyce. Efekt zakłada konkretne umiejętności zastosowania czynności praktycznych w określonych warunkach, natomiast w programie zajęć nie zostały przedstawione czynności praktyczne ani warunki, w których te czynności będą przez studentów realizowane. Efekt uczenia się w zakresie umiejętności dla zajęć *pomoc psychologiczna* wskazuje na założenie nabycia przez studentów umiejętności PU_05 Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia. Natomiast w programie zajęć nie ma wskazanych żadnych konkretnych czynności zawodowych wykonywanych przez studentów, które pozwalałyby na osiągnięcie wskazanego efektu. Zaliczenie zajęć odbywa się m.in. na podstawie realizacji projektu, jednak nie są wskazane żadne szczegóły, jaki jest cel i zakres projektu, jakie czynności student musi zrealizować. Kolejne zajęcia *analiza statystyczna w badaniach psychologicznych* w założeniu mają prowadzić do osiągnięcia następujących umiejętności praktycznych PU_03 Potrafi tworzyć proste narzędzia badawcze. Potrafi sprawdzić ich parametry wykorzystując metody psychometryczne i statystyczne oraz PU_02 Potrafi w precyzyjny sposób przedstawiać na piśmie wyniki badań zgodnie ze standardami edytorskimi dla tekstów psychologicznych. Efekty te nie mają przełożenia na czynności praktyczne wykonywane przez studenta w trakcie zajęć. Nie zostały scharakteryzowane aktywności niezbędne do wykonania ani warunki ich realizacji. Opisane wyżej przykładowe nieprawidłowości stanowią strukturalny błąd w programie studiów dotyczący wyodrębnienia w programie grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, którego źródłem jest nieuwzględnienie w projektowaniu programu studiów definicji zajęć kształtujących umiejętności praktycznej, zawartej w rozporządzeniu w sprawie studiów.

W programie studiów zadeklarowano możliwość wyboru przez studentów zajęć, którym przypisano 138 punktów ECTS, co stanowi 46% łącznej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Jednak podana w programie liczba punktów uzyskiwanych w ramach zajęć do wyboru jest nieprawidłowa, bowiem do tej liczby włączono, oprócz języka obcego (12 ECTS), proseminarium (2 ECTS), seminarium dyplomowe (20 ECTS), cztery fakultety (12 ECTS) oraz specjalności (każda specjalność przewiduje wybór 12 zajęć; łącznie 56 ECTS), także pełną liczbę punktów ECTS przypisaną praktykom zawodowym (36 ECTS), gdy tymczasem tylko ta część praktyki, która jest związana z wybraną specjalnością, może być włączona do grupy zajęć do wyboru.

W raporcie samooceny zawarto informację, że w ramach języków obcych osoby studiujące mogą wybrać język angielski lub niemiecki. Natomiast podczas spotkania ze studentami pojawiła się informacja o możliwości wyboru spośród większej liczby języków, np. hiszpańskiego.

Wymiar i formy odbywania zajęć kształtujących kompetencje językowe w zakresie języka obcego są właściwe dla ocenianego kierunku. Efekty uczenia się („Ma znajomość języka angielskiego lub innego języka nowożytnego w mowie i w piśmie, obejmującą słownictwo specjalistyczne w zakresie psychologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.”) są zgodne z wymaganiami dla jednolitych studiów magisterskich. Treści programowe odnoszą się do specjalistycznej siatki pojęciowej w zakresie psychologii. W ramach zajęć z języka obcego student uzyskuje 12 punktów ECTS.

Uczelnia nieprawidłowo zalicza *język obcy, historię myśli psychologicznej, etykę zawodu psychologa* do zajęć związanych z dziedziną nauk humanistycznych. Nie jest zatem spełniony wymóg przyporządkowania zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych co najmniej 5 punktów ECTS.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie są oznaczone w programie studiów. Na prośbę zespołu oceniającego Władzie Filii w Rzeszowie udostępniły wykaz zajęć prowadzonych na odległość w trybie synchronicznym na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych są to wyłącznie seminaria magisterskie, którym przyporządkowano łącznie 10 punktów ECTS, natomiast na studiach niestacjonarnych lista zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest znacznie bardziej rozbudowana, łącznie w toku studiów przyporządkowano tym zajęciom 102 punkty ECTS. Wśród zajęć prowadzonych na odległość na studiach niestacjonarnych zdecydowanie przeważają zajęcia w formie wykładu, online prowadzone są również seminaria magisterskie oraz nieliczne ćwiczenia. Zgodnie z deklaracją przedstawioną w trakcie wizytacji, Filia w Rzeszowie stosuje się do uregulowań Zarządzenia Zarządcy z dnia 19 sierpnia 2024 w sprawie zasad kształcenia na odległość na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, stanowiących, iż zasadą na Uczelni jest prowadzenie zajęć stacjonarnych. W przypadku zajęć na studiach stacjonarnych Dyrektor Instytutu Psychologii i Pedagogiki w Rzeszowie dopuszcza wyłącznie prowadzenie seminariów przez część promotorów w formule wykorzystującej metody i techniki kształcenia na odległość. W przypadku studiów niestacjonarnych dopuszczalne jest prowadzenie wykładów w formule wykorzystującej metody i techniki kształcenia na odległość, za wyjątkiem wykładów na zajęciach specjalnościowych. Z przyjętego w Filii w Rzeszowie podejścia, zajęcia oznaczone w programie studiów jako wykłady na przedmiotach z grupy D- zajęcia specjalnościowe, mają być prowadzone w formie konwersatoryjnej z uwagi na wnioski płynące z analizy losów absolwentów, iż oczekują w większym stopniu kształtowania umiejętności praktycznych. W związku z powyższym, na studiach niestacjonarnych dopuszczalna jest realizacja zajęć niekształtujących umiejętności praktycznych w formule wykorzystującej metody i techniki kształcenia na odległość, a w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie są te metody stosowane nawet pomocniczo.

W programie studiów uwzględniono stosowanie zróżnicowanych metod kształcenia: podających, praktycznych, problemowych, projektu, inscenizacji, sytuacyjną, analizę źródeł, jednak zostały one przedstawione w programie studiów w sposób niespecyficzny, bez odniesienia do celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się dla zajęć określonych w programie studiów. W każdym sylabusie zajęć zawarta została lista zróżnicowanych metod, z których wybrane są podkreślone, jako te stosowane na danych zajęciach. Brak jest jednak przedstawienia konkretnej metody w odniesieniu do

celów zajęć i zakładanych efektów uczenia się oraz jej intencjonalnego powiązania z konkretnymi efektami uczenia się. W opisie zajęć i w treściach programowych nie wskazano bowiem, że określony temat bazuje np. na analizie dokumentacji przypadków. Uniemożliwia to ocenę, czy i jakie praktyczne czynności zawodowe studenci rzeczywiście wykonują, co jest wymagane w przypadku profilu praktycznego. Na przykład w ramach zajęć psychologia wychowawcza, w opisie efektu P_U04 uwzględniono umiejętność zaplanowania i przeprowadzenia działań edukacyjnych, jako metody dydaktyczne wyszczególniono metodę przypadków oraz metodę projektów, natomiast treści programowe nie zawierają opisu żadnej czynności praktycznej studentów jak również charakterystyki celowego wykorzystania wskazanych metod dydaktycznych w realizacji treści programowych i nabyciu efektów uczenia się przez studentów, gdyż ograniczono się jedynie do wymienienia nazw stosowanych metod. Podobnym przykładem są zajęcia diagnoza psychologiczna, ćwiczenia z zajęć negocjacje i mediacje. W opisie tych zajęć jako metodę dydaktyczną wskazuje się analizę przypadków oraz metodę projektów, nie wyjaśniono jednak, w jakim celu i do opanowania których treści programowych, a w rezultacie nabycia których efektów uczenia się te metody są stosowane. Opis treści ćwiczeń nie potwierdza kształtowania w trakcie zajęć umiejętności praktycznych, a jedynie omawianie zagadnień związanych z tematyką zajęć.

Opisane wyżej przykłady wskazujące na brak stosowania metod dydaktycznych w sposób świadomy i celowo dobrany pod kątem efektów uczenia się zakładanych dla zajęć objętych programem studiów na kierunku psychologia stanowi strukturalną nieprawidłowość, polegającą na braku powiązania określonej metody dydaktycznej z opanowywaniem przez studentów określonej wiedzy i umiejętności, a w rezultacie nabywaniem przez nich zakładanych efektów uczenia się. Dobór metod dydaktycznych powinien być uzasadniony i nie może się ograniczać w programie studiów wyłącznie do wyszczególnienia potencjalnie adekwatnych metod. Stosowane metody i techniki kształcenia na kierunku psychologia są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Przykładowo studenci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu mają asystentów – innych studentów psychologii, wspierających ich w realizacji zadań dydaktycznych, co pozwala na pełne uczestnictwo w zajęciach i osiąganie efektów uczenia się. Studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów w określonych przepisami warunkach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się uwzględnia różnice wynikające ze stacjonarnej i niestacjonarnej formy studiów. W obu formach studiów zajęcia są podobnie rozłożone w kolejnych semestrach.

Jednak szczegółowy harmonogram zajęć w poszczególnych dniach dla studiów stacjonarnych i poszczególnych zjazdach dla studiów niestacjonarnych jest zaplanowany bez uwzględnienia zasad higieny pracy umysłowej. Część zajęć odbywa się w wielogodzinnych blokach (na studiach niestacjonarnych 3 godziny zegarowe, na studiach stacjonarnych niekiedy nawet ponad 3 godziny np. ćwiczenia z logiki dla 1. roku, ćwiczenia z psychologii twórczości dla 2. roku, ćwiczenia z psychologii narracyjnej w terapii i praktyce psychologicznej – 4 h 40 min.) w jednej formie i z jednym prowadzącym, przerwy między zajęciami na studiach niestacjonarnych są bardzo krótkie (5 min.). Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych jest zaplanowany nieoptymalnie, w niektórych dniach przerwy między wykładami są pięciominutowe i wykłady trwają w zasadzie nieprzerwanie przez cały dzień od godz.

9.50. do 18. 05 (5 wykładów). W innych dniach występują duże przerwy między zajęciami zaplanowanymi dla danej grupy – przerwa trwa np. od godz. 12.55 do 16.35, kiedy rozpoczynają się kolejne zajęcia. Tak zaplanowany harmonogram zajęć nie umożliwia racjonalnego wykorzystania przez studentów czasu przeznaczonego na udział w zajęciach.

Wszyscy studenci kierunku psychologia są zobowiązani do odbycia praktyk zawodowych. W założeniu ich celem jest wykorzystanie w praktyce wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w trakcie studiów. Dodatkowo, zgodnie z założeniami, studenci zapoznają się ze specyfiką działalności firm i instytucji przyjmujących, analizują ich wewnętrzne procedury funkcjonowania oraz wykonują samodzielnie bądź w zespole zadania o zróżnicowanym stopniu trudności. Praktyki zawodowe są również okazją do weryfikacji planów zawodowych.

Przedstawiona dokumentacja dotycząca praktyk nie pozwala na ustalenie, jaka liczba godzin praktyk zawodowych została zaplanowana w programie studiów, a tym samym czy przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest prawidłowa.

Praktyka zawodowa jest podzielona w programie studiów na trzy części, zaplanowane w 4., 6. oraz 8. semestrze studiów, przy czym praktyka zaplanowana w semestrach 4. i 6. jest praktyką wspólną dla wszystkich studentów, zaś praktyka w semestrze 8. jest praktyką specjalnościową. W raporcie samooceny podana jest informacja, iż „program studiów przewiduje realizację praktyk zawodowych w liczbie 900 godzin, co stanowi 36 ECTS. Praktyki zawodowe są realizowane na IV, VI oraz VIII semestrze, w równych częściach, po 240 godzin każda”. (s. 51). Z prostego rachunku wynika, że łącznie daje to 720, a nie 900 godzin. Z harmonogramu realizacji programu studiów wynika, że te podane w raporcie samooceny 900 godzin obejmuje 720 h praktyki w instytucji + 180 h pracy indywidualnej studenta związanej z praktykami (sem. 4. - 240 h + 60 h pracy indywidualnej; sem. 6. - 240 h + 60 h pracy indywidualnej; sem. 8. - 240 h + 60 h pracy indywidualnej).

W sylabusie praktyk wspólnych dla wszystkich studentów (sem. 4. oraz 6.) na udział w praktykach w instytucji przeznaczone jest po 240 h w każdym semestrze, w którym praktyki są planowane oraz po 60 h pracy indywidualnej studenta związanej z praktykami, przy czym w sylabusie, poza hasłowo wymienionymi rodzajami pracy indywidualnej (projekt, esej, studium przypadku, zadanie praktyczne), nie określono, które prace będą faktycznie realizowane, jaki jest ich cel, zakres, jakie się stawia wymagania, jakie są niezbędne warunki infrastrukturalne do wykonania tych prac. Nie jest też uzasadnione, dlaczego student realizujący praktykę zawodową miałby np. wykonywać zadanie praktyczne w ramach pracy własnej, skoro istotą praktyki zawodowej i przyczyną, dla której uwzględnia się dla tej formy zajęć tak dużą liczbę godzin w planie studiów o profilu praktycznym, jest właśnie realizacja czynności praktycznych w miejscu odbywania praktyki, celowo dobranym pod kątem realizacji procesu uczenia się w ramach praktyk i nabywania przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych. W konsekwencji nie wiadomo, na jakie czynności student przeznacza 120 h (5 punktów ECTS) pracy indywidualnej związanej z praktykami zawodowymi, co oznacza, że uwzględniony w programie studiów nakład pracy studenta odpowiadający 5 punktom ECTS nie jest faktycznie ponoszony. Stawia to pod znakiem zapytania możliwość osiągnięcia 300 punktów ECTS, koniecznych, zgodnie z programem i wymogami prawnymi, do ukończenia jednolitych studiów magisterskich.

Z kolei w sylabusach praktyk specjalnościowych (wbrew temu co się znajduje w harmonogramie realizacji programu studiów) podano liczbę godzin udziału w praktyce zawodowej w instytucji wynoszącą 300 i nie określano wymiaru pracy indywidualnej studenta związanej z praktykami. Przykładowo w odniesieniu do praktyk specjalnościowych inne sylabusy tych praktyk zostały załączone do raportu samooceny, inne zaś zostały przedstawione w trakcie wizytacji – w trakcie wizytacji przedstawiono sylabusy praktyk dla wszystkich 24 specjalności; w załączniku do raportu samooceny było 8 sylabusów określonych jako sylabusy dla praktyk specjalnościowych, jednak w treściach kształcenia w niektórych sylabusach wyszczególniano treści będące przedmiotem wykładu i ćwiczeń, a jako formę weryfikacji wskazywano np. egzamin pisemny.

Efekty uczenia się dla obu części praktyk wspólnych dla wszystkich studentów, przewidzianych w planie studiów w 4. i 6. semestrze są takie same, zatem między 4. i 6. semestrem studiów nie zakłada się żadnego progresu umiejętności studentów. Należy także zauważyć, że w opisie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w semestrze 4. oraz 6. całkowicie zignorowano umiejętności praktyczne związane z wykonywaniem zawodu psychologa, gdyż opis ten obejmuje następujące dwie umiejętności: „student potrafi analizować zaobserwowane w trakcie praktyki zjawiska społeczne zachodzące w instytucji” oraz „student określa rodzaj danego problemu natury emocjonalnej, potrafi wskazać na jego przyczynę, potrafi ocenić skutki”,

Także treści programowe planowane dla praktyk w semestrze 4. oraz 6. nie mają związku z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie umiejętności, są identyczne, opisane bardzo ogólnie np. praktyczna nauka wykonywania podstawowych czynności (bez wskazania o jakie podstawowe czynności chodzi) lub samodzielne wykonywanie czynności związanych ze specyfiką pracy psychologa, (także bez wyszczególnienia przynajmniej rodzajów tych czynności). Warte jest podkreślenia, że na każdym z etapów praktyk w treściach programowych przewiduje się obserwację czynności, gdy tymczasem praktyka obserwacyjna powinna być pierwszym etapem, a w dalszych etapach powinien być zauważalny zarówno w opisie efektów uczenia się, jak i treści programowych progres wiedzy i umiejętności studentów. Tak skonstruowany program praktyk zawodowych nie umożliwia nabycia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku, ani też uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW).

Efekty uczenia się i treści programowe praktyk specjalnościowych realizowanych w 8. semestrze studiów są na ogół specyficzne i zgodne z zakresem specjalności, przy czym ocena ta dotyczy sylabusów praktyk zawodowych przedstawionych w trakcie wizytacji.

Po zakończeniu praktyk student zobowiązany jest dostarczyć dziennik praktyk studenckich, w którym znajduje się dokumentacja całego przebiegu z uwzględnieniem zakładanych efektów uczenia się, zadań i liczby godzin do zrealizowania, autorefleksji oraz podpisów studenta i opiekuna praktyk potwierdzających ich wykonanie. Na podstawie dokumentacji, obserwacji i rozmowy opiekun ze strony praktykodawcy weryfikuje, czy student osiągnął zakładane efekty uczenia się i wystawia mu ocenę wraz z opinią. Opinia ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Regulaminie studiów (powtórzony

także w Regulaminie studenckich praktyk zawodowych) wprowadziła zapis, który na podstawie art. 67 ust. 7 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce dopuszcza zaliczenie na poczet praktyki zawodowej „czynności wykonywanej przez studenta w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych”. W związku z tym praktykowane jest takie rozwiązanie odnoszące się do zaliczania praktyk zawodowych, o które studenci mogą wnioskować na podstawie aktualnego zatrudnienia lub samozatrudnienia. Jednak w przypadku ocenianego kierunku potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, np. na stanowisku pracy częściowo lub całkowicie w poczet efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów nie powinno być stosowane. Student kierunku psychologia w ramach aktywności zawodowej nie może nabyć efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w programie studiów, gdyż nie może realizować zadań zawodowych psychologa, ponieważ nie posiada tytułu zawodowego magistra uzyskanego na kierunku psychologia.

Filia w Rzeszowie, pomimo, iż zespół oceniający zwrócił się z prośbą o przedstawienie wykazu instytucji, z którymi Filia posiada umowy w sprawie realizacji praktyk ze wskazaniem liczby miejsc oferowanych przez poszczególne instytucje oraz wykazu instytucji, w których studenci Filii odbywali praktyki po samodzielnym znalezieniu miejsca praktyki (umowa Uczelnia-Praktykodawca-Student), nie przedstawiła wzmiankowanych wyżej wykazów. Lista instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki znajduje się wprawdzie w raporcie samooceny, często jednak brak w niej informacji o siedzibie praktykodawcy, jest ona pozbawiona informacji o liczbie oferowanych miejsc praktyk, a przede wszystkim obejmuje miejsca praktyk dla wszystkich filii oraz siedziby głównej Uczelni. Nie można zatem jednoznacznie ocenić, czy Filia w Rzeszowie posiada umowy zapewniające możliwość odbycia praktyki wszystkim studentom, czy oferowane miejsca praktyk są zgodne z celami kształcenia i efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku psychologia oraz czy miejsca praktyk samodzielnie wybrane przez studentów spełniają wymagania stawiane podmiotom oferującym praktyki dla studentów kierunku psychologia. Ponieważ na liście miejsc odbywania praktyk znajdującej się w raporcie samooceny znajdują się np. kancelarie adwokackie, redakcje gazet, centra kształcenia podyplomowego, domy mediowe można w uzasadniony sposób stwierdzić, iż nie wszystkie miejsca praktyk zapewniają nabycie efektów uczenia się związanych z praktycznymi umiejętnościami zawodowymi psychologa.

Jednak znacząca część instytucji, w których studenci odbywają praktyki jest wybrana w sposób prawidłowy. Praktyki zawodowe odbywają się między innymi w: placówkach służby zdrowia zatrudniających psychologa: np. Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Leczenia Uzależnień, oddziałach szpitalnych, w ośrodkach interwencji kryzysowej, telefonach zaufania, przedszkolach, szkołach, w których jest zatrudniony psycholog szkolny, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych (domach dziecka, świetlicach socjoterapeutycznych), instytucjach edukacyjno-rozwojowych prowadzących warsztaty umiejętności psychologicznych, w tym również instytutach psychologii uczelni wyższych, placówkach pomocowych dla dorosłych (np. domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, itp.), ośrodkach kuratorskich przy Sądach Rejonowych, ośrodkach pomocy społecznej, opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów, ośrodkach resocjalizacyjnych, zakładach karnych, organizacjach pozarządowych, których działalność wiąże się bezpośrednio z niesieniem pomocy psychologicznej, firmach rekrutacyjnych, consultingowych, coachingowych wykorzystujących narzędzia psychologiczne. Dla dalszego doskonalenia kształcenia zasadnym wydaje się stopniowa koncentracja na wybranej grupie podmiotów, z którymi prowadzona jest systemowa współpraca w ramach organizacji i realizacji

praktyk zawodowych, w celu skorelowania profilu instytucji, w których odbywają się praktyki z kształceniem ogólnym i specjalnościowym na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie oraz dostosowania liczby miejsc odbywania praktyk do liczby studentów. Należy przy tym podkreślić, iż zespół oceniający nie uzyskał informacji umożliwiających jednoznaczną ocenę liczby oferowanych miejsc praktyk i jej dostosowania do liczby studentów. Na kierunku psychologia organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. W tym celu Uczelnia wprowadziła specjalną zakładkę na stronie internetowej, na której można znaleźć niezbędne informacje. Uchwalono również Regulaminem studenckich praktyk zawodowych Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”, w którym uwzględniono ich cel, podstawowe zadania i obowiązki studentów, zadania instytucji przyjmującej, sposób organizacji oraz warunki zaliczenia.

Nadzór merytoryczny nad praktykami studenckimi sprawuje opiekun ze strony praktykodawcy, natomiast nadzór organizacyjny – koordynator ds. praktyk studenckich powołanych przez Rektora. Do obowiązków opiekuna ze strony praktykodawcy należy zaplanowanie organizacji i przebiegu praktyk w instytucji, omówienie i weryfikacja efektów uczenia się, zapoznanie studenta z zasadami funkcjonowania praktykodawcy oraz udzielanie mu fachowych rad i wskazówek. W zakresie zadań koordynatora ds. praktyk studenckich znajduje się nadzór merytoryczny i organizacyjny, koordynacja prac związanych z przygotowaniem dokumentacji programowej, wsparcie studentów pod względem merytorycznym i organizacyjnym, inicjowanie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, hospitowanie i kontrolowanie praktyk, opiniowanie wniosków do dziekana o zaliczenie na poczet praktyki pracy zawodowej i innych form zawodowej aktywności studenta, zaliczanie praktyki i dokonywanie wpisów do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta, gromadzenie dokumentacji oraz przygotowanie sprawozdań wraz z wnioskami. Zostały określone wymagania stawiane koordynatorowi ds. praktyk studenckich (dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe związane z ocenianym kierunkiem) oraz opiekunowi ze strony praktykodawcy (psycholog z 3 letnim doświadczeniem zawodowym). Sformułowane wymagania umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji oraz w oparciu o przedstawioną dokumentację należy stwierdzić, że prowadzone są hospitacje praktyk. Przedstawione protokoły z hospitacji praktyk datowane są na czerwiec - sierpień 2024, nie wiadomo, czy odbywały się wcześniej, brak jest także wniosków z odbytych hospitacji, a ocena poszczególnych aspektów, jak np. adekwatność doboru miejsca praktyki, zgodność realizacji z karta praktyk, zgodność realizowanych czynności z programem, osiągnięcie celów i efektów uczenia się jest oceniana wyłącznie w skali liczbowej i na ogół bardzo wysoko.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W programie studiów prawidłowo wyróżniono część kształcenia ogólnopsychologicznego, dającego podstawową wiedzę i kompetencje (pierwsze trzy lata studiów) oraz część specjalnościową (dwa kolejne lata). Program części pierwszej jest poprawnie opracowany. Natomiast nieprawidłowo skonstruowano treści programowe niektórych specjalności. Przykładowo w ramach specjalności

psychodietetyka i suplementacja w sporcie są zajęcia motywacja w sporcie czy psychologia aktywności fizycznej, które powinny być elementami specjalności *psychologia sportu*. Nieprawidłowe jest uwzględnienie w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* zajęć elementy prawa dla psychologów, agresja w sporcie, lęk i stres sportowy, rozmowa kliniczna oraz wprowadzenie do psychologii sportu.

Treści programowe części zajęć nie są zgodne z założonymi efektami uczenia się, głównie z powodu nieprawidłowej treści efektów, niespecyficznych lub zbyt ogólnych. Przykładowo tak jest w przypadku zajęć *psychoterapia, opiniowanie, ekspertyzy psychologiczno-sądowe*. Treści programowe niektórych zajęć są niezgodne z założonymi efektami też z powodu błędów doboru merytorycznego lub nieadekwatnej literatury. Przykładem są zajęcia *psychologia różnic indywidualnych*.

Czas trwania studiów jednolitych magisterskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 10 semestrów, co jest właściwe. Jednakże Uczelnia kształci także na studiach niestacjonarnych w tzw. wersji skróconej, gdy studia trwają 2,5 roku, czyli 5 semestrów, co jest niewłaściwe. Jednolite studia magisterskie, zgodnie z przepisami, mogą trwać od 9 do 12 semestrów.

Liczba godzin poszczególnych zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów części zajęć lub grup zajęć nie zapewnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla studiów niestacjonarnych. Przykładem są zajęcia *psychometria czy diagnoza psychologiczna*. Wymienione zajęcia są wysoce specjalistyczne, wymagają kontaktu z nauczycielem akademickim wyposażonym w wysokie kompetencje kliniczne i aktywności praktycznej, samodzielna praca studenta nie wystarczy do opanowania umiejętności w omawianym zakresie.

Uczelnia błędnie kwalifikuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wymagane w pracy psychologa. Dotyczy to np. *filozofii, socjologii, logiki, historii myśli psychologicznej*. Wymienione zajęcia nie kształtują umiejętności praktycznych studentów.

Stosowane metody kształcenia są zróżnicowane, natomiast w sylabusach brakuje opisu w jaki konkretnie sposób, metody np. projektów czy przypadków są stosowane na danych zajęciach, jakie projekty student powinien zrealizować.

W programie studiów na kierunku psychologia uwzględnione zostały praktyki zawodowe. Przedstawiona dokumentacja dotycząca praktyk nie pozwala na ustalenie, jaka liczba godzin praktyk zawodowych została zaplanowana w programie studiów, a tym samym czy przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest prawidłowa. W szacowaniu nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych uwzględniono stosunkowo dużą część przeznaczoną na indywidualną pracę studenta związaną z praktykami (120-180 godzin w zależności od różnych dokumentów, w których ta liczba jest podawana). Nie określono jednak precyzyjnie ani form realizacji pracy indywidualnej studenta związanej z praktykami, ani metod sprawdzania jej wyników. W dokumentacji praktyk również brak odniesień do wyników indywidualnej pracy studenta związanej z praktykami.

Program praktyk zawodowych nie umożliwia nabycia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku, ani też uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW). Opis efektów uczenia się dla

praktyk wspólnych dla wszystkich studentów, odbywających się w 4. oraz 6. nie uwzględnia się żadnego progresu umiejętności studentów w opisie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w semestrze 4. oraz 6. Także treści programowe planowane dla praktyk w semestrze 4. oraz 6. nie mają związku z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie umiejętności, są identyczne, opisane bardzo ogólnie, brak jest wyszczególnienia zadań/czynności, które studenci powinni wykonywać w ramach poszczególnych etapów praktyk.

Filia w Rzeszowie dopuszcza na kierunku psychologia możliwość zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta, w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. W przypadku ocenianego kierunku potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, np. na stanowisku pracy częściowo lub całkowicie w poczet efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów nie powinno być stosowane. Student kierunku psychologia w ramach swojej aktywności zawodowej nie może nabyć efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w programie studiów, gdyż nie może realizować zadań zawodowych psychologa, ponieważ nie uzyskał prawa do wykonywania zawodu posiada tytułu zawodowego magistra uzyskanego na kierunku psychologia.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są częściowo zgodne z potrzebami procesu nauczania, umożliwiając osiągnięcie efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Na ocenianym kierunku prowadzony są hospitacje praktyk, jednak ich skuteczność w doskonaleniu praktyk jest bardzo ograniczona, brak jest także raportów podsumowujących realizację praktyk, a poszczególne wyniki hospitacji przedstawione w protokole polegają na wybraniu oceny ze skali liczbowej.

Przesłanki decydujące o propozycji oceny kryterium 2 – kryterium spełnione częściowo są następujące:

1. Nieprawidłowości w klasyfikacji zajęć do modułów kształcenia ogólnego, podstawowego i praktycznego,
2. Nieprawidłowości w konstrukcji treści programowych poszczególnych specjalności np. *psychodietetyka i suplementacja w sporcie*,
3. Nieprawidłowości w konstruowaniu programów poszczególnych zajęć polegające na:
 - a. braku zgodności treści programowych zajęć z zakładanymi efektami uczenia się dla tych zajęć np. *psychoterapia, opiniowanie. ekspertyzy psychologiczno-sądowe, elementy prawa dla psychologów*,
 - b. braku zgodności treści programowych zajęć z ich merytoryczną specyfiką np. zaburzenia odżywiania u sportowców,
 - c. braku treści programowych istotnych merytorycznie z punktu widzenia oczekiwanego zakresu tematycznego zajęć np. w treściach zajęć *diagnoza psychologiczna* brakuje poznawania konkretnych narzędzi/testów wykorzystywanych w diagnozie psychologicznej, jak testy inteligencji czy testy osobowości,
 - d. obecność w programach zajęć treści, które są niemożliwe do realizacji na danym etapie kształcenia np. *psychologia wychowawcza, psychiatria, diagnoza psychologiczna*,

e. braku w spisie lektur aktualnych, ważnych publikacji w danym obszarze tematycznym np. *psychologia różnic indywidualnych*,

f. braku sprecyzowania informacji na temat poznawanych w ramach zajęć metod psychologicznych, co nie pozwala na ocenę możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się np. *psychologia wychowawcza*.

4. Prowadzenie studiów jednolitych magisterskich niestacjonarnych w trybie LiM hybrydowych, trwających 5 semestrów dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych (aktualnie 432 studentów) oraz brak podjętych działań w celu przeniesienia studentów ze studiów w trybie LiM na studia stacjonarne lub niestacjonarne trwające 5 lat (10 semestrów), a w konsekwencji zapewnienia studentom realnej możliwości nabycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu psychologa.

5. Systemowo błędne założenie, że student w trakcie 5 semestrów (ok. 75 tygodni) może osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się dla kierunku psychologia, odpowiadające 300 punktom ECTS (min. 7500 h) nakładu pracy studenta i czasowi trwania studiów odpowiadającego 10 semestrom.

6. Nieprawidłowości związane z uwzględnieniem w programie studiów niestacjonarnych zbyt niskiej liczby godzin zorganizowanych przez Uczelnię, z bezpośrednim udziałem prowadzących zajęcia i studentów i występującym w konsekwencji tej nieprawidłowości niekorzystnym, z punktu widzenia możliwości nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, stosunkiem liczby godzin udziału studenta w zajęciach do liczby godzin indywidualnej pracy związanej z zajęciami np. *diagnoza psychologiczna, psychometria*.

8. Błędne zaliczenie do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne takich, w przypadku których zakładane efekty uczenia się nie obejmują umiejętności praktycznych do nabycia przez studentów, np. filozofię, socjologię, logikę, historię myśli psychologicznej, wprowadzenie do psychologii i innych.

9. Brak wskazania w programie zajęć czynności praktycznych wykonywanych przez studentów, oraz brak scharakteryzowania warunków, w jakich te czynności będą realizowane, oraz brak wskazania celów, zakresu i wymagań stawianych pracom studenckim np. projektom, symulacjom, grom dydaktycznym itp. co powoduje, iż na podstawie programu studiów nie można stwierdzić, że spełniony jest wymóg przyporządkowania zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Podana w programie studiów liczba 227 punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne nie znajduje potwierdzenia w związku z opisaną nieprawidłowością.

10. Brak dostosowania się do zasad higieny pracy umysłowej i optymalnego planowania harmonogramu zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, co uniemożliwia pełne i racjonalne wykorzystanie przez studentów czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i nabywanie zakładanych efektów uczenia się.

11. Błędne przypisanie wszystkich godzin praktyk zawodowych (36 ECTS) do grupy zajęć do wyboru, ze względu na to, że tylko część praktyk zawodowych (związanych z wybraną specjalnością) podlega wyborowi.

12. Brak spełnienia wymogu uwzględnienia w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano co najmniej 5 ECTS. Uczelnia nieprawidłowo zalicza do tej grupy zajęć język obcy, historię myśli psychologicznej, etykę zawodu psychologa.

13. Brak w programie studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych, wskazania zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co powoduje brak możliwości jednoznacznego stwierdzenia, czy spełniony jest wymóg nieprzekroczenia 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów o profilu praktycznym, która może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

14. Brak przedstawienia w programie studiów w sposób precyzyjny i specyficzny dla zajęć, metod kształcenia z odniesieniem do celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się, co świadczy o braku powiązania określonej metody dydaktycznej z opanowywaniem przez studentów określonej wiedzy i umiejętności lub kompetencji społecznych i w rezultacie nie potwierdza możliwości nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się przy zastosowaniu określonej metody lub metod.

15. Niejednoznaczne określenie w programie studiów liczby godzin przewidzianych dla praktyk zawodowych, a w konsekwencji liczby punktów ECTS przyporządkowanych praktykom, jak również brak precyzyjnego dookreślenia czynności wykonywanych przez studenta w ramach pracy indywidualnej związanej z praktykami zawodowymi, a także sposobów sprawdzenia i oceny pracy indywidualnej.

16. Brak odzwierciedlenia w programie praktyk zawodowych możliwości nabycia przez studentów efektów uczenia się zgodnych z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW).

17. Brak odzwierciedlenia w opisie efektów uczenia się dla praktyk wspólnych dla wszystkich studentów, odbywających się w 4. oraz 6. progresu wiedzy i umiejętności studentów, jak również brak wyszczególnienia zadań/czynności, które studenci powinni wykonywać w ramach poszczególnych etapów praktyk oraz ich zróżnicowania dla każdego z etapów.

18. Dopuszczenie możliwości zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta, w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. W przypadku ocenianego kierunku potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, np. na stanowisku pracy częściowo lub całkowicie w poczet efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów nie powinno być stosowane, bowiem student kierunku psychologia w ramach swojej aktywności zawodowej nie może nabyć efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w programie studiów, gdyż nie może realizować zadań zawodowych psychologa, ponieważ nie uzyskał prawa do wykonywania zawodu i nie posiada tytułu zawodowego magistra uzyskanego na kierunku psychologia.

19. Występujące odstępstwa od zasad organizacji praktyk przyjętych przez Uczelnię, polegające np. na powierzaniu funkcji opiekuna praktyk osobom niebędącym psychologami lub wyrażeniu zgody na odbycie przez studenta praktyki w miejscu niezapewniającym prawidłowej realizacji praktyki i nabycia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk.

20. Brak systematycznej i wnikliwej oceny praktyk zawodowych oraz wykorzystywania jej wyników do doskonalenia programu i realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się rewizję przypisania zajęć do uwzględnionych w programie studiów modułów kształcenia ogólnego, podstawowego i praktycznego i dokonanie prawidłowej klasyfikacji zajęć do poszczególnych modułów.
2. Zaleca się rewizję treści programowych poszczególnych specjalności uwzględnionych w programie studiów i wyeliminowanie nieprawidłowości związanych z nietrafnym przypisywaniem treści programowych specjalnościom.
3. Zaleca się rewizję programów poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów i wyeliminowanie nieprawidłowości w konstruowaniu programów poszczególnych zajęć polegających na:
 - a. braku zgodności treści programowych zajęć z efektami uczenia się zakładanymi dla tych zajęć,
 - b. braku zgodności treści programowych zajęć z ich merytoryczną specyfiką,
 - c. braku uwzględnienia treści programowych istotnych merytorycznie z punktu widzenia przyjętego zakresu tematycznego zajęć,
 - d. występowania treści programowych niemożliwych do opanowania przez studentów na danym etapie kształcenia,
 - e. nieuwzględniania w spisie lektur aktualnych, ważnych publikacji związanych z treściami programowymi zajęć,
 - f. braku precyzyjnego określenia w treściach programowych metod psychologicznych, które powinni opanować studenci.
4. Zaleca się określenie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz liczby punktów ECTS przyporządkowanej tym zajęciom, większej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, przy uwzględnieniu, że zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne to są zajęcia, w ramach których studenci wykonują czynności praktyczne właściwe dla zawodu psychologa, w warunkach odpowiadających zakresowi działalności zawodowej psychologa.
5. Zaleca się określenie w programie studiów czynności praktycznych wykonywanych przez studentów w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, uwzględnienie charakterystyki warunków, w których te czynności są realizowane, jak również celów, zakresu i wymagań dotyczących zadań studenckich, których celem jest potwierdzenie opanowania określonej/określonych czynności praktycznych.
6. Zaleca się rewizję zajęć włączonych do grupy zajęć do wyboru i wyeliminowanie z tej grupy praktyk zawodowych realizowanych przez wszystkich studentów, niezależnie od wybranej specjalności.
7. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano co najmniej 5 punktów ECTS.

8. Zaleca się wskazanie w programie studiów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz liczby punktów ECTS przyporządkowanej tym zajęciom.
9. Zaleca się opisanie w programie studiów metod kształcenia w sposób odzwierciedlający celowość ich doboru pod kątem celów kształcenia i efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć objętych programem studiów.
10. Zaleca się wyeliminowanie nieprawidłowości polegającej na prowadzeniu na kierunku psychologia niestacjonarnych studiów hybrydowych trwających 5 semestrów dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych, poprzez wydłużenie czasu trwania tych studiów do 5 lat (10 semestrów) i w konsekwencji zapewnienie osobom będącym aktualnie ich studentami realnej możliwości nabycia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku psychologia, jak również ukończenia przez te osoby jednolitych studiów magisterskich, których czas trwania i nakład pracy studenta konieczny do ukończenia studiów są zgodne z wymogami określonymi w przepisach prawa.
11. Zaleca się stosowanie w planowaniu harmonogramu zajęć zasad higieny pracy umysłowej w celu zapewnienia studentom możliwości pełnego i racjonalnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach do nabywania zakładanych efektów uczenia się.
12. Zaleca się precyzyjne określenie w programie studiów liczby godzin przeznaczonych na praktyki zawodowe oraz liczby punktów ECTS przyporządkowanych tym praktykom, a także szczegółowe opisanie czynności wykonywanych przez studenta w ramach pracy indywidualnej związanej z praktykami zawodowymi jak również wprowadzenie jasnych kryteriów i sposobów sprawdzania oraz oceny pracy indywidualnej i miejsca tej oceny w ogólnej ocenie realizacji przez studenta praktyk zawodowych.
13. Zaleca się zapewnienie zgodności efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, szczególnie w zakresie rozwoju umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów, stosowania odpowiednich metod i narzędzi, a także realizacji zadań w nieprzewidywalnych warunkach związanych z zawodem psychologa, jak również dostosowanie programu praktyk do efektów uczenia się zgodnych z poziomem 7. PRK.
14. Zaleca się uwzględnienie w opisie efektów uczenia się dla praktyk wspólnych dla wszystkich studentów progresji wiedzy i umiejętności studentów w kolejnych etapach praktyk, jak również szczegółowe określenie i zróżnicowanie zadań i czynności, które studenci powinni realizować w ramach poszczególnych etapów praktyk.
15. Zaleca się wyeliminowanie możliwości zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studentów w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu.
16. Zaleca się wprowadzenie systematycznej oceny jakości praktyk zawodowych, tj. stworzenie i wdrożenie mechanizmów pozwalających na regularne zbieranie i analizę informacji zwrotnych od studentów, opiekunów praktyk oraz pracodawców oraz wykorzystanie wyników tej oceny do doskonalenia programu i realizacji praktyk zawodowych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na studia określa Uchwała 1/3/2023 Senatu Uczelni. Podano w niej, że przyjęcie na studia następuje w formie: postępowania kwalifikacyjnego, złożenia wymaganych dokumentów,

potwierdzenia efektów uczenia się, przeniesienia się z innej uczelni, w tym zagranicznej. O wyborze formy rekrutacji decyduje Rektor, przy czym brak jest wskazania kryteriów takiej decyzji. W uchwale wskazano również zadania komisji rekrutacyjnych, a w załączniku nr 1 określono szczegółowe kryteria obowiązujące w przypadku rekrutacji na poszczególne kierunki studiów. W przypadku rekrutacji na kierunek psychologia zapis dotyczący kryteriów brzmi: „Wstęp na studia na podstawie złożenia wymaganych dokumentów, po uprzednim zarejestrowaniu się kandydata w systemie Internetowej rejestracji Kandydatów (IRK)”. Choć wśród wymaganych dokumentów wymieniono ten, który zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia, to nie określono, jakie wyniki egzaminu maturalnego (egzaminu dojrzałości) stanowią podstawę przyjęcia na studia na kierunku psychologia. Tym samym nie można uznać, że Uczelnia posiada sprecyzowane oczekiwania wobec kandydatów co do wstępnej wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ponadto zapisy przywoływanej uchwały (§ 13) odnoszą się do studiów pierwszego i drugiego stopnia i nie uwzględniają jednolitych studiów magisterskich, a na tym poziomie prowadzony jest kierunek psychologia. Nie jest zatem jasne, jakie kryteria przyjmowane są przy tworzeniu list rankingowych, według których dokonuje się przyjęcia na studia (§ 8 i § 15) na ocenianym kierunku. Niemniej w załączniku nr 3 do wspomnianej uchwały Senatu określono szczegółowo umiejętności cyfrowe kandydatów, które są niezbędne do rejestracji w systemie IRK oraz dalszego kształcenia. W uchwale określono także wymaganą znajomość języka polskiego w przypadku kandydatów cudzoziemców – potwierdzoną dokumentami zewnętrznymi (bez wskazania jakie to miałyby być dokumenty) lub potwierdzoną w rozmowie kwalifikacyjnej prowadzonej w czasie procesu rekrutacji. Szczegółowe zasady dotyczące rekrutacji na kierunek psychologia nie uwzględniają jednak rozmowy kwalifikacyjnej, co zdaje się wykluczać część kandydatów cudzoziemców i sygnalizuje brak precyzji w określaniu procedury rekrutacji. Ponadto, zasady opisane w Uchwale 1/3/2023 Senatu dotyczą rekrutacji na kierunek studiów, a system IRK przewiduje rekrutację na specjalność, co jest niewłaściwe.

Decyzje o przyjęciu na studia wydaje Komisja Rekrutacyjna Jednostki Organizacyjnej (KRJO) powołana przez prorektora, uwzględniając limit miejsc ustalony przez Senat i listę rankingową sporządzoną według liczby uzyskanych punktów. Ogólne zasady rekrutacji (§ 21) uwzględniają w przypadku jednolitych studiów magisterskich wszystkich kierunków studiów rekrutację na semestr zimowy i semestr letni. Dokumenty Uczelni (§ 21 Uchwały 1/3/2023 Senatu) określając terminarz rekrutacji dopuszczają jej przedłużenie do 31 października.

Zasady rekrutacji (Uchwała 1/3/2023 Senatu) nie określają precyzyjnie procedur związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów oraz uznawania efektów uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. W Uczelni przyjęto dodatkowe zasady dotyczące potwierdzania efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów (Uchwała 2/05/2023 Senatu), zaś kwestie uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zostały ustalone w regulaminie studiów. Ponadto, reguły przyjęte w Uczelni zakładają, że „w przypadku podjęcia studiów w trybie potwierdzania efektów uczenia się, oceny uzyskane na podstawie potwierdzania efektów uczenia się są wliczane do średniej ocen ze studiów zgodnie z Regulaminem studiów Collegium Humanum – Szkoły Głównej Menedżerskiej.” Jest to niewłaściwe, gdyż potwierdzanie efektów uczenia się może skutkować przeniesieniem/uznaniem stosownej liczby punktów ECTS, odpowiadających zajęciom prowadzącym do uzyskania potwierdzonych efektów uczenia się, nie zaś ocen. Zasady przyjęcia na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, określone we wzmiarkowanej wyżej uchwale Senatu są prawidłowe. Z formalnego widzenia zapewniają one możliwość identyfikacji

efektów uczenia się nabytych poza systemem studiów i ocenę ich zbieżności z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku psychologia. Jednak w przypadku tego kierunku poza systemem studiów nie jest możliwe nabycie efektów uczenia się związanych z wykonywaniem zawodu psychologa, gdyż wykonywanie tego zawodu wymaga posiadania tytułu zawodowego magistra uzyskanego na kierunku psychologia. W Filii w Rzeszowie – zgodnie z informacjami uzyskanymi od Władz Filii – nie było przypadków przyjęcia na studia na kierunku psychologia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów.

Były natomiast liczne przypadki uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, przypadki te dotyczą bowiem studentów studiujących w trybie LiM, czyli na studiach skróconych do 5 semestrów. Studentom tym uznawano efekty uczenia się nabyte w trakcie studiów w innych uczelniach, w których uzyskiwali tytuły zawodowe. Udostępniona dokumentacja odnosząca się do tej formy rekrutacji wskazuje na dużą uznaniowość podejmowanych decyzji – podejmowano je bez rzetelnej analizy efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni i jedynie na podstawie podobnie brzmiących nazw zajęć. Zasady uznawania efektów uczenia się określa Regulamin studiów, w którym jest mowa (§22) o przeniesieniu lub uznaniu punktów ECTS, zaliczonych zajęć i praktyk w szkolnictwie wyższym, w tym w uczelniach zagranicznych. Uznanie i przeniesienie punktów ECTS polegało w Filii w Rzeszowie na automatycznym zaliczaniu zajęć, które kandydat na studia LiM odbył w innej uczelni, jeśli nazwa tych zajęć była identyczna lub zbliżona do nazwy zajęć w programie studiów na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Rzeszowie, pomimo, iż w Regulaminie studiów zawarte zostało zastrzeżenie, iż przeniesienie lub uznanie punktów ECTS może nastąpić, jeśli stwierdzona zostanie zbieżność między uzyskanymi efektami uczenia się a efektami obowiązującymi w Collegium Humanum (taka nazwa uczelni znajduje się w regulaminie studiów). W udostępnionej zespołowi oceniającemu przykładowej dokumentacji „uznawania efektów uczenia się” nie ma śladu porównywania efektów uczenia się i ustalania stopnia ich zbieżności, nie ustalono także procedur identyfikacji efektów uczenia się nabytych w innej uczelni i ich porównywania z efektami uczenia się zakładanymi w programie studiów na kierunku psychologia, prowadzonego w Filii w Rzeszowie Uczelni „Varsovia”. Praktyki stosowane w Filii w Rzeszowie związane z uznawaniem efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni nie są precyzyjne i nie zapewniają rzeczywistej identyfikacji uzyskanych efektów uczenia się oraz oceny ich zgodności z efektami uczenia się określonymi w programie studiów na ocenianym kierunku. Warto dodać, że w czasie wizytacji kierunku Władze Uczelni i Filii zapowiedziały rewizję zasad rekrutacji i opracowanie listy przedmiotów egzaminu maturalnego, z których wyniki będą uwzględniane przy rekrutacji i tworzeniu listy rankingowej.

Opis procedury dyplomowania na ocenianym kierunku jest określony w odrębnym dokumencie „Zasady dyplomowania w Collegium Humanum” przyjętym Uchwałą nr 1/08/2022 Senatu i dołączonym do raportu samooceny. Zgodnie z nim (§ 2, ust. 4) wykształcenie i dorobek naukowy promotora powinien „być zgodny z dyscypliną wiodącą, do której przyporządkowany został dany kierunek studiów oraz zakresem tematycznym pracy magisterskiej, której jest promotorem.” Zasada ta nie jest respektowana, gdyż prowadzenie prac magisterskich powierzane jest nauczycielom akademickim, których stopnie naukowe i dorobek dotyczą innych dyscyplin, np.: filozofia, pedagogika, nauki medyczne. Wymagania formalne dotyczące prac magisterskich są w tym dokumencie określone, podobnie jak procedura przeprowadzania egzaminu magisterskiego, które nie odbiegają od standardów przyjętych dla dyscypliny psychologia. Analiza wybranych prac dyplomowych wskazuje jednak, że akceptowane są prace z błędami metodologicznymi, bez wyraźnej koncepcji teoretycznej, bez prawidłowej analizy statystycznej, z wnioskami, dla których brak podstaw w materiale empirycznym i dokonywanej analizie. Niska ocena, jaką uzyskały takie prace, nie uzasadnia ich przyjęcia

i dopuszczenia do obrony. Ponadto, w pracach magisterskich powstających pod opieką promotorów niebędących psychologami wykorzystywane są kwestionariusze i testy psychologiczne, których wyniki są błędnie analizowane i interpretowane. Wskazuje to zarówno na brak właściwego prowadzenia zajęć z zakresu psychometrii, jak i na niezasadność powierzania opieki nad pracami magisterskimi osobom spoza dyscypliny psychologia.

Ogólne zasady oceniania zostały przez Uczelnię określone, wskazano również możliwości ich adaptowania do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Określono także zasady udostępniania studentom informacji o osiągniętych efektach uczenia się – dotyczy to terminów, w jakich w wewnętrznym systemie informatycznym mają być udostępnione oceny, istnieje również możliwość wglądu we własne prace. Brak natomiast wyraźnych zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Systemy informatyczne Uczelni spełniają typowe standardy bezpieczeństwa, stąd można przyjąć, że i w przypadku weryfikowania efektów uczenia się poprzez metody i techniki kształcenia na odległość bezpieczeństwo danych jest zachowane.

System weryfikacji efektów uczenia się wdrożony w Uczelni przewiduje ocenę osiągania przez studentów efektów uczenia się. W raporcie samooceny podano różnorodne formy weryfikacji efektów uczenia się, jakie są ujęte w sylabusach, a więc: „egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, sprawdzian wiedzy, projekt zaliczeniowy, aktywność merytoryczna na zajęciach, prezentacja ustna/autoprezentacja, prezentacja multimedialna, esej, analiza tekstu, zadania praktyczne na ocenę (indywidualne i grupowe), przygotowanie raportu z badań (wywiad, badania psychologiczne, opracowanie badań, opinia psychologiczna)”. Analiza sylabusów wskazuje, że wybrane metody nie umożliwiają weryfikacji efektów dotyczących zdobywanych umiejętności praktycznych. Dla przykładu dla zajęć *psychologia pozytywna* jako metodę weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych przewidziano „prezentację, aktywność studenta w czasie dyskusji, referat” bez wskazania, jaki jest związek referatu i jego tematu z praktycznymi umiejętnościami nabywanymi przez studentów; dla zajęć *rozmowa kliniczna* umiejętności i kompetencje społeczne weryfikowane miałyby być na podstawie „pracy zaliczeniowej, prezentacji przygotowanych i wygłaszanych przez studentów, prac domowych, aktywności merytorycznej studenta” – bez wskazania ich założeń, treści i charakteru; dla zajęć *psychoterapia* weryfikacja umiejętności i kompetencji społecznych ma być dokonywana na podstawie „projektu, eseju i kolokwium zaliczeniowego” – bez wskazania założeń i treści projektu czy tematyki eseju. „Projekt, aktywność studenta na zajęciach, aktywność merytoryczna, kolokwium” zostały także uwzględnione jako metody weryfikacji umiejętności i kompetencji dla *analizy statystycznej w badaniach psychologicznych* – podobnie bez wskazania zakresu i celu projektu. Proponowane metody nie są zróżnicowane i adekwatnie dobrane do sprawdzenia i oceny zakładanych efektów, co wskazuje na to, że system weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się nie został w Uczelni dobrze przemyślany.

Metody oceny osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w przypadku znacznej części zajęć nie zapewniają skutecznej weryfikacji, głównie ze względu na stosowanie prac pisemnych i/lub prezentacji, które nie są adekwatne w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Ponadto, opisane w sylabusach kryteria oceny są bardzo ogólne i odnoszą się w zasadzie do liczby uzyskanych punktów. Ponadto kryteria oceny nie pozwalają na zróżnicowanie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Udostępnione protokoły zaliczeniowe wskazują bowiem na małe zróżnicowanie ocen – znacząca większość to oceny dobre i bardzo dobre, co dotyczy także studentów z indywidualną organizacją studiów (IOS). Dla przykładu – wszyscy uczestnicy zajęć *elementy prawa dla psychologów* realizowanych w roku akademickim 2023/2024 w formie ćwiczeń zaliczyli je na ocenę „bardzo dobry”.

Stosowane metody weryfikacji znajomości języka obcego są typowe dla kształcenia językowego i dostosowane do potwierdzania wymaganego poziomu B2+ ESOKJ.

Analiza udostępnionych prac etapowych oraz związanej z nimi dokumentacji, w tym protokołów egzaminów i zaliczeń, sugeruje, że brak analiz, na ile metody weryfikacji są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, zwłaszcza do weryfikacji stopnia osiągania umiejętności praktycznych. Można także dostrzec, że uczelnia nie stosuje uporządkowanego systemu archiwizacji prac etapowych – np. dla zajęć *psychoterapia* brak takich prac, mimo że są przewidziane w sylabusie. Analizowane prace dyplomowe wskazują, że efekty w zakresie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia badań i analizowania ich wyników (K_W04, K_U02) nie są osiągane. Prace dyplomowe w małym stopniu odnoszą się do rozwiązywania problemów praktycznych, co byłoby oczekiwane w związku z profilem studiów na ocenianym kierunku. Uczelnia wykazała przykłady publikacji, których współautorami są studenci Filii w Rzeszowie, ponadto studenci są angażowani w działania dotyczące organizacji konferencji naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

System rekrutacji na studia uwzględnia podstawowe zasady ustawowe, niemniej nie określa, jakie wyniki matury stanowią podstawę przyjęcia na studia na ocenianym kierunku, co powoduje, że Uczelnia nie posiada sprecyzowanych oczekiwań wobec kandydatów co do wstępnej wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Zapisy w dokumentach wewnętrznych Uczelni odnoszą się do studiów pierwszego i drugiego stopnia, brak jest odniesienia do jednolitych studiów magisterskich, a to jest poziom studiów określony dla kierunku psychologia. Kryteria przyjmowane przy tworzeniu list rankingowych, według których dokonuje się przyjęcia na studia na ocenianym kierunku nie są zatem precyzyjnie określone. Ponadto, system elektronicznej rekrutacji przewiduje rekrutację na specjalność, nie zaś, zgodnie z wymaganiami na studia na określonym kierunku poziomie i profilu. Przyjęte w uczelni praktyki związane z uznawaniem efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej – co jest jednym ze sposobów przyjęcia na studia – są stosowane uznaniowo, na podstawie podobieństwa nazw zajęć bez identyfikacji nabytych efektów uczenia się i rzetelnej analizy ich zgodności z efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku psychologia. Z formalnego punktu widzenia zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów są poprawne, w praktyce, na ocenianym kierunku, przejście na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów nie było stosowane.

Metody weryfikacji efektów uczenia się nie pozwalają na weryfikację uzyskanych umiejętności praktycznych, gdyż najczęściej uwzględniają prace pisemne. Przyjęte kryteria oceniania w połączeniu z poziomem zaawansowania wymagań wobec studentów nie pozwalają na zróżnicowanie stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów, co skutkuje bardzo znaczącą przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych. Osiągnięcie efektów w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących prowadzenia badań nie znajduje odzwierciedlenia w jakości prac dyplomowych. W Filii w Rzeszowie brak jest skutecznego, rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez

studentów w toku studiów i na jego zakończenie, co uniemożliwia stwierdzenie czy studenci nabyli wszystkie efekty uczenia się zakładane w programie studiów, a to jest kluczowy warunek uzyskania dyplomu ukończenia studiów.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium 3 – kryterium niespełnione stanowią zarzuty mające podstawę w następujących rażących błędach i uchybieniach związanych z zakresem oceny w tym kryterium:

1. Brak określenia wstępnych wymagań wobec kandydatów w zakresie wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągania zakładanych efektów uczenia się.
2. Prowadzenie rekrutacji na specjalność a nie na kierunek studiów o określonym profilu.
3. Brak rzetelnej analizy efektów uczenia się osiągniętych w czasie studiów na innym kierunku, a uznawanych na poczet programu studiów na ocenianym kierunku. Odwoływanie się w tym zakresie wyłącznie do podobieństwa nazw zajęć.
4. Brak jest skutecznego, rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów w toku studiów i na jego zakończenie.
5. Przyjmowany poziom wymagań wobec studentów i stosowane kryteria oceniania nie pozwalają na różnicowanie stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów uczenia się.
6. Prace dyplomowe nie odzwierciedlają osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, a ponadto zawierają błędy metodologiczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie – zgodnie z danymi w raporcie samooceny uzupełnionymi przez Uczelnię w trakcie wizytacji – składa się z 76 osób, w tym 6 osób ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora, 27 ze stopniem doktora i 44 z tytułem zawodowym magistra. Dodatkowo zajęcia na kierunku prowadzą lektorzy języków obcych. Wśród kadry 47 osób jest zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, a pozostałe na podstawie umów cywilnoprawnych. Żadna z 6 osób ze stopniem doktora habilitowanego / tytułem naukowym nie uzyskała go w dyscyplinie psychologia. Spośród osób ze stopniem doktora tylko 5 uzyskało go w dyscyplinie psychologia. Wśród osób z tytułem zawodowym magistra znajduje się 30 psychologów, z których część uzyskała tytuł zawodowy magistra w latach 2022-2024 w Uczelni Collegium Humanum/Varsovia. Dyscypliny reprezentowane przez kadrę akademicką to, obok psychologii, m.in:

pedagogika, filozofia, nauki o polityce, nauki o zdrowiu, filologia, prawo, nauki ekonomiczne, socjologia. Struktura dyscyplinarna kadry nie jest zatem adekwatna dla kształcenia na kierunku psychologia. Taka struktura i względnie krótki czas zatrudnienia stanowią istotne ryzyko dla stabilizacji kierunku i wprowadzania zmian naprawczych.

Jedynie część osób, którym powierzono prowadzenie zajęć w Filii w Rzeszowie na ocenianym kierunku, legitymuje się wykształceniem psychologicznym. Dorobek naukowy kadry akademickiej nie jest również, w większości przypadków, związany z dyscypliną psychologia. Zgodnie z podanymi informacjami część kadry kierunku – co należy podkreślić - dysponuje doświadczeniem praktycznym w zakresie psychologii. Kwalifikacje i doświadczenie nauczycieli akademickich mogą zapewnić zatem jedynie częściowo prawidłową realizację zajęć z zakresu psychologii, zwłaszcza w przypadku oferowanych studentom specjalności (w raporcie samooceny wymieniono 24 różne specjalności, a Filii w Rzeszowie aktualnie realizowane są 3 z nich). Wynika to z powierzania zajęć niezgodnie z kompetencjami. Dla przykładu – zajęcia dotyczące najważniejszych obszarów psychologii (np. *pamięć i uczenie się, psychologia osobowości, psychopatologia*) powierzono osobom z wykształceniem/stopniami naukowymi z zakresu pedagogiki, historii, filozofii. Załącznik nr 4 do niniejszego raportu przedstawia wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada jest nieprawidłowa. W raporcie samooceny wykazano także przypadki powierzania prowadzenia wykładów osobom z tytułem zawodowym magistra. Pozytywnie należy jednak ocenić fakt, że część kadry dysponuje doświadczeniem dydaktycznym zdobytym na innych uczelniach oraz kompetencjami niezbędnymi do prowadzenia zajęć metodami i technikami nauczania na odległość. Brak jednak systemu szkoleń wspierających rozwój kompetencji dydaktycznych. Liczebność kadry jest wystarczająca w stosunku do liczby studentów – liczba osób prowadzących zajęcia nie rozwiązuje jednak kwestii nadreprezentacji w kadrze osób nieposiadających tytułu/ stopni naukowych/tytułów zawodowych lub dorobku naukowego w dyscyplinie psychologia.

Za niewłaściwe należy uznać przypadki powierzania osobie zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej większej liczby godzin niż osobie zatrudnionej na podstawie umowy o pracę. Zgodnie z uzyskanymi informacjami obciążenia dydaktyczne nie przekraczają wysokości ustawowego pensum. Niezgodne z dokumentami wewnętrznymi Uczelni jest powierzanie w Filii w Rzeszowie prowadzenia seminarium magisterskiego osobom reprezentującym inne niż psychologia dyscypliny naukowe lub nieposiadającym stopni naukowych w dyscyplinie psychologia. Prowadzi to do utrudnienia lub wręcz uniemożliwienia studentom osiągania efektów uczenia się w zakresie prowadzenia badań, a także skutkuje znacznymi usterkami prac dyplomowych. Niemniej pracownicy mają możliwość odmówić prowadzenia zajęć, które uznają za niezgodne z ich kompetencjami.

Uczelnia dysponuje dokumentami dotyczącymi polityki kadrowej, w tym dotyczącymi oceny okresowej pracowników oraz oceny zajęć przez studentów i hospitacji zajęć, których założenia zasadniczo są realizowane. Oceny okresowe pracowników są prowadzone zgodnie z kryteriami ustawowymi (niektórzy pracownicy byli oceniani w roku 2021/2022, kolejna grupa pracowników będzie oceniana w roku 2024/2025), a w przypadku zatrudnionych absolwentów Collegium Humanum/Varsovi ocena jest dokonywana corocznie. Przedstawiono wzory arkuszy oceny zajęć i arkusza hospitacji. Struktura arkusza oceny zajęć dokonywanej przez studentów jest prawidłowa i uwzględnia najważniejsze aspekty odnoszące się do treści, metodyki zajęć, informacji o kryteriach oceniania. Wyniki oceny zajęć przez studentów są przedmiotem analizy Zespołu ds. jakości kształcenia, który dysponuje dokumentacją dotyczącą ocen poszczególnych pracowników wskazując 5 osób z najwyższymi i 5 osób z najniższymi ocenami. Wnioski z analizy (zgodnie z przedstawioną dokumentacją) dotyczą jednak

jedynie działań w zakresie responsywności studentów, a nie działań w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry, zwłaszcza osób nisko ocenionych. Przedstawiona dokumentacja przeprowadzonych hospitacji (w tym plan hospitacji) dotyczy poprzedniego i bieżącego roku akademickiego, co pozwala sądzić, że hospitacje zajęć są prowadzone systematycznie.

Trudno jest ocenić skuteczność polityki kadrowej – choć Uczelnia posiada stosowne dokumenty wewnętrzne, a ocena kadry jest dokonywana, to nie jest jasne, jak wykorzystywane są jej wyniki w polityce kadrowej. Krótki okres zatrudnienia i fluktuacja kadry w Filii w Rzeszowie utrudniają ocenę, na ile prowadzone jest jakiejkolwiek planowanie indywidualnych ścieżek rozwojowych oraz jak skutecznie działają zasady rozwiązywania konfliktów i procedury przeciwdziałające dyskryminacji i innym niekorzystnym zjawiskom w miejscu pracy. Warta podkreślenia natomiast jest duża identyfikacja kadry z Filią w Rzeszowie oraz determinacja w podejmowaniu działań na rzecz poprawy sytuacji w Filii i wizerunku Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia nie dysponuje wystarczającą kadrą posiadającą dorobek w dyscyplinie psychologia, zapewniającą prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Struktura dyscyplinarna kadry nie jest dostosowana do kształcenia na kierunku psychologia – zgodnie z informacjami na temat aktualnego zatrudnienia psychologowie stanowią jedynie 56% ogółu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Szczególnie dojmujący jest brak w kadrze osób z dorobkiem naukowym w dyscyplinie psychologia, posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego oraz bardzo niewielka liczba osób ze stopniem doktora w tej dyscyplinie. Brak w kadrze takich osób uniemożliwia nabycie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie pogłębionej wiedzy dotyczącej wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii, stanowiących zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu psychologii (P7S_WG), jak również umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów z zakresu psychologii, formułowania i testowania hipotez (P7S_UW). Ponadto, część nauczycieli akademickich uzyskała tytuł zawodowy magistra psychologii w okresie ostatnich 2-3 lat, niejednokrotnie w Collegium Humanum/Varsovii. Pozytywnie można ocenić fakt, że część osób, które prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku może udokumentować doświadczenie dydaktyczne oraz praktyczne doświadczenie zawodowe w obszarze psychologii. Fakt, że tylko część osób (wg uzupełnionych danych – 61%) prowadzących zajęcia jest zatrudnionych na umowę o pracę, stanowi ryzyko dla stabilności i rozwoju kierunku. Zidentyfikowane zostały przypadki powierzania prowadzenia zajęć osobom bez wystarczającego dorobku naukowego w zakresie planowanych zajęć lub kompetencji praktycznych, jak, również powierzania prowadzenia seminariów magisterskich nauczycielom akademickim niebędącym psychologami. Krótki okres zatrudnienia i fluktuacja kadry utrudniają ocenę, na ile prowadzone jest jakiejkolwiek planowanie indywidualnych ścieżek rozwojowych kadry Filii w Rzeszowie.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium 4 – kryterium niespełnione stanowią zarzuty mające podstawę w następujących rażących błędach i uchybieniach związanych z zakresem oceny w tym kryterium:

1. Brak możliwości nabycia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji ze względu na brak w kadrze osób z dorobkiem naukowym w dyscyplinie psychologia,
2. Brak możliwości zapewnienia prawidłowego prowadzenia prac dyplomowych na kierunku psychologia ze względu na powierzanie prowadzenia seminarium magisterskiego osobom bez stopni naukowych w dyscyplinie psychologia.
3. Niestabilność kadry i stosunkowo niewielka liczba osób zatrudnionych w Filii w Rzeszowie na podstawie umowy o pracę. Przy dużej liczbie studentów stwarza to ryzyka dla prawidłowej organizacji procesu kształcenia.
4. Niepełne stosowanie zasad polityki kadrowej i niewykorzystywanie w polityce kadrowej danych uzyskiwanych w procesie oceny okresowej oraz oceny zajęć dydaktycznych przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Filia w Rzeszowie dysponuje siedzibą, która pozwala na prowadzenie zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, wynajmuje również pomieszczenia w dwóch innych lokalizacjach. Posiada tym samym właściwą liczbę sal dydaktycznych o odpowiedniej powierzchni i wyposażeniu, w tym w infrastrukturę informatyczną i sprzęt audiowizualny. Budynek główny, w którym prowadzone są zajęcia na ocenianym kierunku, jest dostosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, dysponuje również zapleczem socjalnym w postaci automatów z napojami i przekąskami, przestrzeniami wyposażonymi w wygodne fotele/pufy, spełnia standardy BHP.

Sal są typowymi salami dydaktycznymi wyposażonymi w krzesła z pulpitemi, dostosowanymi do prowadzenia zajęć audytoryjnych, ze względu na zainstalowanie właściwych ekranów, rzutników i komputerów. Brak jednak jakichkolwiek pracowni specjalistycznych, w których możliwe byłoby prowadzenie zajęć służących nabywaniu umiejętności praktycznych, np. prowadzenia badań diagnostycznych, rozmowy klinicznej czy sesji pomocy psychologicznej. Choć Filia w Rzeszowie dysponuje Pracownią Testów Psychologicznych, to należy ją traktować w zasadzie jako miejsce

przechowywania testów, z którymi można się zapoznać, ale nie jako pracownię specjalistyczną, w której można byłoby prowadzić zajęcia dydaktyczne służące nabywaniu praktycznej umiejętności posługiwania się nimi. Niemniej zgromadzona kolekcja jest obszerna i obejmuje testy aktualnie stosowane w praktyce psychologicznej. Testy są przechowywane w zamykanych szafach i zamykanym pomieszczeniu. Nadzór nad wypożyczaniem testów prowadzi pracownik biblioteki. Nadzór nad pracownią i uzupełniające zakupy są prowadzone przez osobę wykonującą zawód psychologa, dysponującą odpowiednimi uprawnieniami. Nie rozwiązuje to jednak kwestii ryzyka posługiwania się testami np. w ramach zajęć dydaktycznych czy seminarium magisterskiego przez studentów nadzorowanych przez osoby, które nie mają odpowiednich uprawnień i umiejętności, a więc przez osoby niebędące psychologami.

Pomieszczenie określone jako pracownia komputerowa nie jest wyposażone – znajdują się w nim jedynie stoły, na których brak sprzętu komputerowego. Zgodnie z zasadami w Filii w Rzeszowie możliwe jest wypożyczenie laptopów, które znajdują się w szafach w pracowni (w czasie wizytacji było ich tylko kilka). Komputery te mogą być używane na zajęciach prowadzonych w tej pracowni, niemniej możliwość ich podłączenia do prądu jest ograniczona przez brak gniazdek w pobliżu stołów. Taka organizacja pracowni komputerowej i jej wyposażenie nie są właściwe – istnieje bowiem ryzyko, że laptopy z pracowni zostaną wypożyczone na inne zajęcia i prawidłowe prowadzenie np. zajęć z *analizy statystycznej w badaniach psychologicznych* będzie niemożliwe. Co więcej, choć Filia w Rzeszowie dysponuje licencją na oprogramowanie SPSS, to nie jest jasne czy dokonana została instalacja oprogramowania na uczelnianych laptopach oraz czy taką instalację na własnych laptopach przeprowadzili studenci przed zajęciami wymagającymi korzystania z oprogramowania statystycznego. Ponadto, sylabus zajęć *analiza statystyczna w badaniach psychologicznych* w ogóle nie przewiduje korzystania z oprogramowania SPSS, co jest istotną wadą koncepcji tych zajęć.

W Filii w Rzeszowie – wbrew informacjom podanym w raporcie samooceny – nie ma Pracowni Wirtualnej Rzeczywistości.

Uczelnia dysponuje biblioteką i czytelnią. Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny, zgodny z profilem kształcenia w Filii w Rzeszowie. Dostępne są podstawowe publikacje książkowe, uwzględniane w sylabusach zajęć ocenianego kierunku. Książki są nowe i czyste, co wynika między innymi z krótkiej historii działania Filii w Rzeszowie. Księgozbiór jest systematycznie uzupełniany. Dostępne są także elektroniczne bazy piśmiennictwa o zasięgu międzynarodowym, a korzystanie z nich następuje po udostępnieniu kodu przez pracownika bibliotecznego. Biblioteka dysponuje trzema stanowiskami dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wydzielono w niej część pełniącą funkcję czytelnii, która jest zlokalizowana obok stanowisk ze specjalnym oprzyrządowaniem. Jej niewielka powierzchnia i wyposażenie (tylko niskie fotele) może utrudniać korzystanie z zasobów książek i czasopism. Godziny pracy biblioteki (co najmniej 6 godzin dziennie z wyjątkiem poniedziałku, w każdy weekend zjazdowy w soboty i w niedziele) są dobrze dopasowane do potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Materiały dydaktyczne do poszczególnych zajęć są udostępniane także w formie elektronicznej – zwykle na platformie MS Teams.

Infrastruktura informatyczna jest nowoczesna, a typowe oprogramowanie biurowe i korzystanie z bezprzewodowej sieci Internet są dostępne dla studentów, dotyczy to także oprogramowania statystycznego, na które Uczelnia ma aktualną licencję. Uczelnia dysponuje również infrastrukturą niezbędną do prowadzenia zajęć metodami i technikami nauczania na odległość. Infrastruktura Filii

w Rzeszowie jest monitorowana i oceniana, również z udziałem interesariuszy zewnętrznych. W miarę możliwości jest unowocześniana i uzupełniana.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną i informatyczną, wymaganą do prowadzenia zajęć audytoryjnych, dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Brak jednak w Uczelni specjalistycznych pracowni dla prowadzenia zajęć na kierunku psychologia, sprzyjających nabywaniu umiejętności praktycznych, a Pracownia Komputerowa czy Pracownia Testów Psychologicznych nie spełniają swoich funkcji. Zasoby biblioteki są wystarczające dla kierunku, a zasady jej działania oraz dostęp do czytelni są dostosowane do organizacji studiów niestacjonarnych. Uczelnia dysponuje zasobami testów psychologicznych niezbędnych dla kształcenia na kierunku psychologia, kontrola ich zakupu i przechowywania jest prawidłowa, niemniej istnieje ryzyko nadzorowania pracy studentów z testami i ich wykorzystania przez osoby, które nie są psychologami.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium 5 – kryterium spełnione częściowo stanowią następujące uchybienia związane z zakresem oceny w tym kryterium:

1. Brak specjalistycznych pracowni umożliwiających prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, m.in. w zakresie prowadzenia badania testowego, obserwacji, rozmowy psychologicznej.
2. Brak pracowni komputerowej wyposażonej w komputery stacjonarne lub na stałe zainstalowane laptopy.
3. Część powierzchni biblioteki przewidziana jako czytelnia nie spełnia swojej funkcji ze względu na bardzo ograniczoną powierzchnię i niewłaściwe wyposażenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się zorganizowanie pracowni specjalistycznych, umożliwiających nabywanie praktycznych umiejętności zawodowych związanych z diagnozą psychologiczną i ich wyposażenie we właściwe sprzęty (biurka i/lub stoły pozwalające na prowadzenie badania testowego).
2. Zaleca się zorganizowanie pracowni specjalistycznych umożliwiających symulowanie i obserwację badania psychologicznego, sesji terapeutycznej.

3. Zaleca się wyposażenie pracowni komputerowej w stacjonarne zestawy komputerowe oraz wyposażenie czytelni w stoły i krzesła umożliwiające wygodne korzystanie z zasobów bibliotecznych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Filia w Rzeszowie UBNS "Varsovia" prowadzi stałą współpracę z kilkudziesięcioma instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku psychologia. Wśród podmiotów, z którymi Filia w Rzeszowie współpracuje znajdują się gabinety psychologiczne i psychoterapii, podmioty publicznego i niepublicznego systemu ochrony zdrowia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przedszkola i szkoły, kluby sportowe, instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, jednostki penitencjarne, instytucje pieczy zastępczej. Współpraca zorganizowana jest zarówno w sposób scentralizowany, poprzez udział lokalnych i regionalnych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w pracach Konwentu – Rady Konsultacyjnej Biznesu, który, zgodnie z informacją zawartą w raporcie samooceny, stanowi multilateralną platformę współpracy całej Uczelni z pracodawcami, jak i poprzez bilateralne, lokalne relacje podmiotów gospodarczych oraz instytucji publicznych i społecznych z Filią w Rzeszowie. Wykaz kilkudziesięciu partnerów Filii w Rzeszowie zamieszczony jest na stronie Filii. W wykazie tym, obok instytucji trafnie dobranych pod kątem celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się dla kierunku psychologia, znajdują się też nieliczne instytucje przypadkowe, jak np. biblioteka publiczna, firma świadcząca usługi finansowe i doradcze, agencja ochrony mienia, firma zajmująca się doradztwem związanym z zarządzaniem oraz działalnością na rynku nieruchomości. Świadczy to o nie zawsze celowym doborze partnerów pod kątem potrzeb związanych z projektowaniem, realizacją i doskonaleniem programu studiów na kierunku psychologia.

Generalnie jednak, liczba, rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Rzeszowie. Filia w Rzeszowie stoi obecnie przed wyzwaniem dostosowania oferty specjalności do realnego zapotrzebowania regionalnego i lokalnego rynku pracy oraz możliwości i struktury kadry dydaktycznej, w której jest m.in. wielu pedagogów. Z drugiej strony przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zgłaszają znaczące potrzeby rynku w zakresie zatrudnienia psychologów szkolnych i istotne deficyty w tym zakresie. Daje to Filii w Rzeszowie okazję mocnego wyspecjalizowania się w tym zakresie. Tym samym warto rozważyć dalszy dobór podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzona jest współpraca pod kątem dalszego rozwoju specjalności, na które jest największe zapotrzebowanie rynku.

W odpowiedzi na zdiagnozowane oraz zgłoszone przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego potrzeby zawodowego rynku pracy, wprowadzane są zmiany w programach studiów. Przykładem takich zmian jest wprowadzenie zajęć z *psychometrii*, którego celem jest przygotowanie studentów do korzystania z ustandaryzowanych metod psychologicznych w ramach prowadzonej

działalności. Ponadto wspólnie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego opracowano program specjalności *psychologia biznesu i coaching* oraz *psychologia reklamy i mediów*.

Współpraca Filii w Rzeszowie z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter stały, a przyjęte formy współpracy są zróżnicowane i adekwatne do celów kształcenia oraz potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Jednym z głównych obszarów współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jest realizacja praktyk przez studentów kierunku psychologia. Filia w Rzeszowie prowadzi w tym zakresie współpracę w kilkudziesięciu podmiotami w oparciu o podpisane umowy.

Studentom kierunku psychologia oferowane są również staże, w tym staże płatne. Taka forma współpracy realizowana jest m.in. w zakresie staży terapeutycznych we współpracy z jedną z organizacji pozarządowych, staży przygotowujących do pełnienia stanowiska psychologa szkolnego, we współpracy z jedną ze szkół oraz staży dla osób planujących w przyszłości pracę asystenta osoby niepełnosprawnej.

Na zaproszenie i we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, realizowane są wizyty studyjne, m.in. w siedzibach podmiotów świadczących pomoc psychologiczną. Innym przykładem zajęć praktycznych realizowanych we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest realizacja zajęć *poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne*. Znaczna część zajęć z tego przedmiotu realizowana jest w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Warto rozważyć zwiększenie liczby zajęć terenowych i wizyt studyjnych w miejscach prowadzenia działalności przez podmioty z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Obszarem współpracy są przedsięwzięcia wolontaryjne, które oprócz dostarczenia studentom niezbędnych w pracy psychologa kompetencji społecznych, umożliwiają osiągnięcie zakładanych dla kierunku psychologia efektów uczenia się.

We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przygotowywana jest część prac magisterskich, realizowanych głównie we współpracy z instytucjami oświatowymi, szczególnie szkołami. Uczelnia rozszerzyła partnerstwo w tym zakresie na inne instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego. Prace magisterskie zrealizowane zostały m.in. we współpracy z zakładem karnym, fundacją zajmującą się zaburzeniami i odżywianiem, szpitalem psychiatrycznym.

Wspólnie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są konferencje. Jako przykład mogą posłużyć zrealizowane w partnerstwie z Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli dwie konferencje suycydologiczne: „Stop samobójstwom dzieci i młodzieży!” oraz „Zachowania suycydalne dzieci i młodzieży - wymiar psychologiczno-edukacyjno-prawny”.

Zapewniony jest udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku, choć zasadnym jest zwiększenie udziału w prowadzeniu zajęć, którzy są psychologami.

We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzony jest monitoring losów absolwentów kierunku. Monitoring losów zawodowych absolwentów prowadzony jest między innymi w ramach procedury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, dotyczącej badania opinii interesariuszy zewnętrznych o programie studiów. W jej ramach badane są elementy takie jak: status zatrudnienia absolwenta, zgodność wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów oraz

zgodność kwalifikacji zapewnianych przez program studiów z potrzebami rynku pracy i pracą wykonywaną przez absolwenta.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami. Ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywana jest poprzez kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dla kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie, we współpracy z Koordynatorem ds. studenckich praktyk zawodowych, po zakończeniu każdego roku akademickiego. W jej ramach gromadzone i analizowane są informacje dotyczące interesariuszy zewnętrznych, oceny współpracy z nimi oraz ich opinii dotyczących kluczowych elementów funkcjonowania kierunku psychologia. Zdefiniowanymi wskaźnikami przedmiotowej oceny są przede wszystkim: liczba oraz jakość nawiązanych relacji, liczba zrealizowanych wspólnych projektów, liczba studentów odbywających praktyki u partnerów, opinie studentów i partnerów o wartości współpracy, wpływ na lokalną gospodarkę i rozwój społeczności. Przede wszystkim ocenie podlega wpływ współpracy na doskonalenie jakości kształcenia. Podstawowymi kryteriami oceny w tej procedurze są:

- a. zgodność profilu działania,
- b. regularność i instytucjonalizacja współpracy,
- c. płaszczyzny i zakres współpracy,
- d. efektywność współpracy.

Zgodnie z przyjętą procedurą badaniem objęte jest każdego roku 20% reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach kierunku psychologia, tak aby w ciągu realizacji całego toku studiów) objęła wszystkich reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego.

Wnioski z przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym znacząco wpływają na jakość kształcenia oraz na listę instytucji, z którymi Filia w Rzeszowie prowadzi współpracę. Wnioski przekładają się na konkretne działania w zakresie poprawy jakości kształcenia, m.in. dostosowanie programu nauczania oraz korektę listy podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Filia w Rzeszowie współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku psychologia.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, w tym między innymi organizacji praktyk oraz staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac magisterskich, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program

studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. Opracowanie we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, mniejszej objętościowo, ale trafnie dopasowanej do potrzeb rynku i możliwości oraz struktury kadry dydaktycznej, oferty specjalności oferowanych i realizowanych w ramach kierunku, a w konsekwencji dalszy dobór partnerów, z którymi prowadzona jest współpraca w ścisłej relacji do tej oferty.
2. Podjęcie działań mających na celu pozyskanie większej liczby praktyków psychologów, prowadzących zajęcia.
3. Podjęcie starań celem zwiększenia liczby i rozszerzenia zakresu zajęć terenowych oraz wizyt studyjnych w miejscach prowadzenia działalności związanej z wykonywaniem zawodu psychologa przez podmioty z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych Varsovia z siedzibą w Warszawie, filia w Rzeszowie, realizowane jest poprzez uczestnictwo w programach mobilności akademickiej oraz kształcenie językowe. Uczelnia wprowadziła regulacje prawne (zarządzenie Rektora 01/08/2022 w sprawie realizacji wymiany międzynarodowej oraz zarządzenie 1/09/2024 Rektora Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych Varsovia w sprawie wymiany międzynarodowej Erasmus+ w roku akad. 2024/2025) w odniesieniu do mobilności akademickiej dla studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, na poziomie całej Uczelni. Także na tym poziomie podpisywane są umowy o możliwościach wymiany akademickiej. Zarówno studenci, jak i pracownicy filii w Rzeszowie mają wiedzę o tych możliwościach, dostępną na stronie internetowej Uczelni oraz w Biurze Obsługi Studentów. Uczestnictwo w wyjazdach w ramach Erasmus+, zarówno wśród studentów jak i pracowników jest sporadyczne.

Uczelnia wykazuje, że aktualnie współpracuje z 19 instytucjami państw Unii Europejskiej umożliwiającymi studiowanie na uczelniach za granicą na kierunku psychologia w ramach programu Erasmus+. Studenci psychologii mają zatem możliwość studiowania, odbywania praktyk, wyjazdów na

staże dla absolwentów (do 12 miesięcy po ukończeniu studiów) oraz krótkotrwałe (5-30 dni) wyjazdy w różnych krajach Europy. W bieżącym roku akademickim jedna osoba studiująca z Filii w Rzeszowie wyjechała na studia w ramach wymiany studenckiej. Co więcej, opracowany ogólnouczelniany program dobrze rokuje, jeśli chodzi o organizowanie umów bilateralnych w obszarze psychologii. Informacje o programie Erasmus+ zawarte są szczegółowo na stronie internetowej. Z informacji ze spotkania ze studentami wynika, że studenci są informowani o możliwościach wyjazdów zagranicznych.

Pracownicy Filii w Rzeszowie również mają możliwość odbywania zagranicznych pobytów naukowych i dydaktycznych w ramach programu Erasmus+. Pracownicy Filii w Rzeszowie nie wyjeżdżali jednak tymczasem za granicę w ramach programu Erasmus+. Mają oni też zapewnioną możliwość wyjazdów na konferencje międzynarodowe. Z materiałów, jakie Filia w Rzeszowie dostarczyła na prośbę zespołu oceniającego wynika, że pracownicy biorą udział w konferencjach międzynarodowych, udokumentowano około 40 udziałów pracowników Filii w konferencjach międzynarodowych. Pracownicy nawiązują współpracę i organizują konferencje na terenie Filii. Pożądane byłoby wypracowanie i wdrożenie skutecznych sposobów zachęcania i aktywizacji studentów do udziału w inicjatywach i wymianach międzynarodowych.

Z informacji uzyskanych podczas spotkań z władzami Uczelni i pracownikami Filii w Rzeszowie wynika, że Filia ma dalsze, bliżej niesprecyzowane plany umiędzynarodowienia kierunku, planuje zapraszać gości z zagranicy. Władze Uczelni deklarują plany ubiegania się o certyfikat *Europsy* (European Certificate on Psychology), który stanowi potwierdzenie spełnienia kryteriów studiowania na kierunku psychologia i jakości kształcenia na kierunku (pięcioletnie studia, jeden rok praktyki oraz ciągły rozwój profesjonalny) oraz umożliwia podjęcie pracy absolwentów psychologii na europejskich rynkach pracy. Jednak nie przedstawiono konkretnych kroków, jakie już spełniono i jakie planuje się podjąć, aby plan ten osiągnąć.

Program studiów zapewnia w pewnym stopniu umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Poziom nauczanego języka angielskiego jest oszacowany na poziom B2+ ESOKJ, właściwie w przypadku jednolitych studiów magisterskich. Zapewniona jest jedynie podstawowa możliwość kształcenia specjalistycznego z języka obcego, nie ma jednak w programie studiów zajęć prowadzonych w językach obcych. W sylabusach nie zaleca się literatury w języku angielskim. W pracach magisterskich studenci w niewielkim stopniu korzystają ze źródeł anglojęzycznych. W raporcie samooceny widnieje zapis, że studenci mają możliwość odbywania dodatkowych kursów języka angielskiego specjalistycznego. Za udział w kursie mogą otrzymać certyfikat.

Na Uczelni przygotowywane są statystyki wyjazdów studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+. Prowadzone są również ankiety zadowolenia ze stanu umiędzynarodowienia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych Varsovia z siedzibą w Warszawie, filia w Rzeszowie korzysta z uregulowań prawnych i umów międzynarodowych oraz realizuje założenia odnośnie do mobilności akademickiej opracowane w siedzibie głównej Uczelni w Warszawie. Zarówno studenci, jak i pracownicy filii w Rzeszowie deklarują posiadanie pełnej wiedzy na temat możliwości wyjazdu poza granice Polski w ramach np. programu Erasmus+. Jednakże możliwości te są wykorzystywane sporadycznie (1 student). Filia w Rzeszowie nie ma studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ ani wykładowców reprezentujących zagraniczne ośrodki naukowo-dydaktyczne. Nie oferuje też zajęć w języku angielskim.

Uczelnia oferuje możliwość kształcenia studentów w zakresie znajomości języka obcego, na poziomie B2+. Jednakże, w momencie wyboru języka, studenci nie są jednoznacznie poinformowani o konieczności zdania egzaminu na wymaganym poziomie B2+.

Monitorowanie poziomu umiędzynarodowienia obejmuje przygotowywanie opracowań statystycznych mobilności studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+ oraz ewaluację zadowolenia z umiędzynarodowienia.

Przestanki decydujące o propozycji oceny kryterium 7 – kryterium spełnione częściowo są następujące:

1. Brak opracowanego systemu motywowania zarówno pracowników jak studentów do korzystania z systemów mobilności akademickiej.
2. Brak innych wykorzystywanych form umiędzynarodowienia, oprócz potencjału w zakresie systemów mobilności akademickiej i kształcenia językowego (np. zajęć prowadzonych z gośćmi z zagranicy poprzez wykorzystanie systemów kształcenia na odległość).
3. Brak wykorzystywania piśmiennictwa w językach obcych, w tym w szczególności w języku angielskim w procesie nauczania i uczenia się na kierunku psychologia oraz brak korzystania z piśmiennictwa obcojęzycznego w procesie przygotowania prac magisterskich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań mających na celu zwiększenia uczestnictwa Filii w Rzeszowie w procesie umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących system motywowania pracowników i studentów do udziału w mobilności międzynarodowej oraz zróżnicowanie form umiędzynarodowienia.
2. Zaleca się wykorzystanie obcojęzycznego piśmiennictwa naukowego, szczególnie w języku angielskim w procesie nauczania i uczenia się na kierunku psychologia oraz w procesie przygotowywania pracy magisterskiej.
3. Zaleca się włącznie zagranicznych nauczycieli akademickich do realizacji procesu kształcenia na kierunku psychologia.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów na kierunku psychologia na Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Filii w Rzeszowie jest wszechstronne, pozwalające na pełne uczestnictwo w procesie uczenia się. Wsparcie ma charakter systematyczny, wdrożone są odpowiednie narzędzia oraz procedury adresowane do studentów. System wsparcia studentów ma zróżnicowane formy, odpowiadające na potrzeby różnych grup studentów jak np. studenci z różnymi formami niepełnosprawności. Studenci od pierwszego roku otrzymują pomoc organizacyjną oraz dydaktyczną w postaci szkoleń organizowanych przez Samorząd Studencki oraz władze Uczelni. Na każdym roku studiów powoływany jest starosta, będący osobą wspierającą studentów w sprawach bieżących oraz przekazującą informację studentom związane z Uczelnią i ich tokiem studiów. Starosta wspiera studentów w kontakcie z organizacjami studenckimi oraz administracją Uczelni. Potrzeby studentów są rozpoznawane w trakcie rozmów z nauczycielami akademickimi, Dyrektorem Filii oraz administracją, bądź przekazywane za pośrednictwem przedstawicieli studentów w trakcie spotkań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, wśród członków której znajduje się trzech studentów. W momencie wizytacji w Filii w Rzeszowie nie został jeszcze ustanowiony Senat, przez co Uczelnia nie dostosowuje się do obowiązującego prawa, w myśl którego, zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt b) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce studenci i doktoranci powinni stanowić nie mniej niż 20% składu senatu.

Studenci, którzy chcą złożyć skargę lub wniosek, mogą to uczynić składając indywidualnie wniosek do wybranej jednostki bezpośrednio lub poprzez Samorząd Studentów oraz starostę roku.

Uczelnia oferuje wielopłaszczyznowe metody merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do pracy zawodowej oraz prowadzenia i udziału w działalności naukowej. Pracownicy Uczelni angażują studentów w prowadzone badania, organizacje konferencji naukowych oraz wsparcie w przygotowywaniu prac naukowych. Przykładem może być współpraca i działania studentów w obrębie Podkarpackiego Klastra Zdrowia. Studenci mają możliwość dołączenia do kół naukowych działających w obrębie kierunku takich jak np. Koło Naukowe Volontarium. Koła naukowe posiadają przypisanych opiekunów, będących nauczycielami akademickimi, którzy udzielają wsparcia organizacyjnego i merytorycznego. Studenci są autorami publikacji. Poza tym mogą otrzymać wsparcie podczas indywidualnych konsultacji, dyżurów dziekańskich oraz mają możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi bezpośrednio poprzez pocztę uczelnianą lub aplikację MS Teams, za pośrednictwem której wykładowcy dodatkowo udostępniają materiały dotyczące prowadzonych zajęć.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier i Praktyk Zawodowych oferujące wsparcie w zakresie wejścia na rynek zawodowy, oferujące propozycje staży czy też praktyk dla studentów oraz absolwentów Uczelni. Filia w Rzeszowie oferuje studentom wsparcie materialne wynikające z przepisów ustawowych.

Uczelnia wspomaga również studentów w działalności sportowej oraz artystycznej, oferując im różne formy aktywności poza dydaktycznej. Przykładem są zajęcia organizowane poprzez Akademicki Związek Sportowy w dyscyplinach takich jak np. pływanie. Filia również współpracuje z zewnętrznym klubem sportowym „Feniks” z Dębicy. Uczelnia daje również możliwość uczestniczenia w działalnościach artystycznych takich jak Zespół Pieśni i Tańca czy też zajęcia połączone z angażem w Klubie Seniora, wzbudzające największe zadowolenie studentów.

Studenci z niepełnosprawnościami otrzymują wsparcie umożliwiające pełne uczestnictwo w procesie uczenia się. Wsparcie tych osób koordynowane jest przez Pełnomocnika ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z Pełnomocnikiem lub Koordynatorem ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Uczelnia w razie potrzeby oferuje Indywidualny Tok Studiów. Dodatkowo dla osób z niepełnosprawnością istnieje możliwość przydzielenia asystenta będącego bezpośrednim wsparciem dla studenta. Studenci mogą również skorzystać z tłumacza języka polskiego na migowy w formie spotkań online. Godziny i kontakt są podane na stronie Uczelni.

Na Uczelni obowiązuje, wprowadzona z dniem 19 sierpnia 2024 roku procedura przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu lub dyskryminacji. Pożądane byłoby powołanie Pełnomocnika odpowiadającego i dbającego o bezpieczeństwo pracowników, studentów i doktorantów. Dzięki temu studenci w przypadku wystąpienia zdarzeń mających charakter mobbingu lub molestowania seksualnego będą mogli zgłosić się bezpośrednio do Pełnomocnika. Uczelnia nie prowadzi działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji. Zgłaszanie skarg odbywa się indywidualnie lub grupowo poprzez Rzecznika Praw Studenta. Jeśli tego wymaga sytuacja, Rzecznik doradza studentom optymalne rozwiązanie lub prowadzi dalsze postępowania prowadzące do rozwiązania sytuacji. Dodatkowo w przypadku sytuacji spornych studenci mają możliwość zgłoszenia się do starosty roku lub bezpośrednio do jednostek uczelnianych.

Uczelnia wspiera materialnie oraz pozamaterialnie Koła Naukowe oraz Samorząd Studentów. Organizacje studenckie otrzymują budżet na działalność i prowadzenie projektów studenckich. W budynku Uczelni Samorząd ma swoje pomieszczenia, przystosowane do prowadzenia aktywności studenckich i umożliwiające pracę organizacji. Uczelnia we współpracy z organizacjami studenckimi organizuje wiele projektów oraz konferencji dydaktycznych takich jak np. akcja oddawania krwi oraz szpiku, Ogólnopolska Konferencja Naukowa "Zachowania suicydalne dzieci i młodzieży". Dzięki współpracy wewnątrzorganizacyjnej studenci posiadają swojego reprezentanta w Komisji ds. Jakości Kształcenia. Brakuje natomiast reprezentantów studentów w innych gremiach uczelnianych jak np. Rada Programowa, Komisja Dyscyplinarna, Komisja Stypendialna. Pożądane byłoby powołanie przedstawicieli studentów do gremiów uczelnianych oraz Komisji Senackich, w celu zwiększenia realnego wpływu studentów na zmiany związane z programem studiów, zmiany statutowe oraz zapewnienia czynnego udziału studentów w działaniach Filii w Rzeszowie.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się jest prowadzone we współpracy ze studentami. Studenci co semestr biorą udział w procesie ankietyzacji dotyczącej oceny jakości kształcenia. Jest to rozwiązanie, w ramach którego każdy może anonimowo ocenić zajęcia i wyrazić opinię związaną z danymi zajęciami. Dodatkowo organizowane są spotkania ze starostą roku, który wszelkie uwagi dotyczące funkcjonowania jednostek uczelnianych, biblioteki, infrastruktury dydaktycznej oraz możliwości realizacji studiów, może przekazać do odpowiednich władz. Dyrektor Filii w Rzeszowie organizuje również cykliczne spotkania, w trakcie których studenci mogą wyrazić opinię dotyczącą ogólnej jakości kształcenia oraz zaproponować zmiany związane bezpośrednio ze studiowanym kierunkiem. Dzięki rozmowom i opiniom studentów w anonimowych ankietach został dodany przedmiot do programu studiów oraz została wprowadzona zmiana jednej z osób prowadzących zajęcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Uczelnia w swoich działaniach uwzględnia w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów. Uczelnia wspiera studentów w obszarze przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w kierunku psychologia. Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” zapewnia wsparcie dla studentów wybitnych oraz wsparcie jest dostosowane do potrzeb różnych grup społecznych, w tym studentów z niepełnosprawnością. Do potrzeb studentów podchodzi się indywidualnie, a system zgłaszania wniosków i skarg działa poprawnie, głównie dzięki starostom i Rzecznikowi Praw Studenta. Organizacje Studenckie są wspierane materialnie oraz pozamaterialnie przez Uczelnię.

Podstawą do propozycji oceny kryterium 8 – kryterium spełnione częściowo jest:

Niedobór przedstawicieli studentów w różnych gremiach uczelnianych oraz brak reprezentacji studentów w Senacie Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się powołanie Pełnomocnika odpowiadającego za i dbającego o bezpieczeństwo pracowników i studentów.
2. Rekomenduje się powołanie studentów do gremiów Uczelnianych oraz Komisji Senackich, w celu zwiększenia realnego wpływu studentów na zmiany związane z programem studiów, zmiany statutowe oraz zapewnienia możliwości czynnego udziału studentów w działaniach Filii w Rzeszowie.

Zalecenia

1. Zaleca się, zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt b) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce powołanie do Senatu Uczelni studentów i doktorantów, w liczbie stanowiącej nie mniej niż 20% składu Senatu.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o programie studiów na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Rzeszowie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych Varsovia z siedzibą w Warszawie jest dostępna na stronie WWW Filii. Zapoznanie się zespołu oceniającego z architekturą strony WWW Uczelni i jej Filii w Rzeszowie oraz ich zawartością miało miejsce w trakcie przygotowań do wizytacji w Filii, w trakcie wizytacji oraz w trakcie

przygotowywania finalnej wersji raportu zespołu oceniającego, tj. w okresie październik-grudzień 2024. Na tej podstawie przygotowana została analiza stanu faktycznego.

Odbiorcy mogą się z zapoznać z informacją o programie studiów bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz wykorzystywanym sprzętem. Strona spełnia także podstawowe wymogi dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnością (skala szarości, wysoki kontrast, negatywny kontrast, podkreślenie linków). Informacje na stronie są publikowane w kilku wersjach językowych: polskiej, angielskiej, czeskiej oraz uzbeckiej – przy czym obcojęzyczne wersje językowe strony odnoszą się do siedziby głównej Uczelni (tj. użytkownik będący na stronie Filii w Rzeszowie, po wybraniu angielskiej wersji językowej strony jest przenoszony na stronę siedziby głównej Uczelni, co jest trudne do zauważenia przez odbiorcę, gdyż nie pojawia się informacja o tym, a jedynie zmienia się nazwa w lewym górnym rogu ekranu). Może to wywoływać dezorientację odbiorcy informacji. Podobna dezorientacja dotyczy także innych aspektów nawigowania na stronie, np. użytkownik będący na stronie Filii w Rzeszowie po wybraniu opcji *Uczelnia* jest przenoszony na stronę siedziby głównej, gdzie po wybraniu opcji *Oferty pracy* ma wprowadzić opcję *Wybierz miasto*, ale po wybraniu Filii w Rzeszowie wraca na stronę startową Filii, na której brak jest informacji o ofertach pracy lub o ich braku. Podobnie dezorientująca jest informacja dotycząca np. Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością (opcja *Wybierz miasto* sugeruje, że taki pełnomocnik działa w Filii w Rzeszowie, tymczasem użytkownik jest przenoszony na stronę startową Filii, na której brak informacji o pełnomocniku). Generalnie nawigacja na stronie nie zapewnia użytkownikowi łatwego orientowania się, w którym miejscu się znajduje – na stronie siedziby głównej, czy filii Uczelni oraz którego miejsca dotyczą informacje, z którymi się zapoznaje. Dezorientacja jest dodatkowo pogłębiona tym, że na wielu dokumentach udostępnianych publicznie na stronie, w tym na dokumencie opisującym program studiów jako instytucja sprawcza widnieje Collegium Humanum – Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie.

Opisowa informacja o studiach na stronie Filii w Rzeszowie adresowana zarówno dla kandydatów na studia, jak i studentów, przedstawiona w prostej, zrozumiałej formie, odnosi się do poszczególnych specjalności oferowanych w ramach kierunku psychologia. Obejmuje ona określenie poziomu studiów, nazwę kierunku, nazwę specjalności, formę studiów i czas trwania studiów, krótką charakterystykę specjalności, ogólną charakterystykę treści programowych realizowanych w ramach specjalności w postaci wyszczególnienia zagadnień tematycznych, opis perspektyw zatrudnienia absolwentów, informację o opłatach za studia, procedurę rekrutacji. Odesłanie do programu studiów dla cyklu rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024 następuje ze stron dotyczących poszczególnych specjalności. Odsyłacz ten prowadzi do 60-stronicowego dokumentu w formacie pdf datowanego na rok 2023 i zawierającego informacje wstępne (nazwa kierunku, poziom i profil studiów, formę studiów nadawany tytuł zawodowy, czas trwania studiów, liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów, podstawę prawną kształcenia, informację o przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, charakterystykę koncepcji kształcenia, w tym opis poszczególnych specjalności, których wymienia się w tym dokumencie 24, opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku psychologia, wykaz zajęć określonych w programie studiów wraz z przypisaną im liczbą punktów ECTS, z podziałem na moduły kształcenia ogólnego, podstawowego, praktycznego, praktycznego w ramach specjalności oraz praktycznego w ramach seminariów i praktyk. Ponadto w dokumencie zawarte są informacje o budowie sylabusu zajęć, budowie matrycy efektów uczenia się (udostępnionej publicznie w Biuletynie Informacji Publicznej, jednak bez odesłania do matrycy w dokumencie opisującym program studiów). Charakterystyka metod kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się jest ograniczona do wyszczególnienia stosowanych metod, bez powiązania ich z poszczególnymi efektami uczenia się oraz

przedstawienia skali ocen obowiązującej w Uczelni. W dokumencie przedstawiono także wymiar, zasady i formę odbywania praktyk.

W Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie Uczelni zawarty jest opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku psychologia oraz harmonogram realizacji programu studiów na kierunku psychologia, obejmujący wykaz zajęć określonych w programie studiów w porządku poszczególnych semestrów studiów wraz z określeniem formy zajęć, liczby godzin, punktów ECTS oraz formy zaliczenia. Na stronie Filii w Rzeszowie znajduje się link odsyłający do BIP Uczelni. W BIP Uczelni zostały zamieszczone także sylabusy poszczególnych zajęć określonych w programie studiów. W sylabusach określone są m.in. efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych zajęć, treści programowe w powiązaniu z zakładanymi dla zajęć efektami uczenia się, stosowane metody kształcenia (wyłącznie w formie wykazu, bez wskazania relacji między zakładanymi efektami uczenia się i metodami umożliwiającymi studentom ich nabycie, jak również bez charakterystyki specyficznych sposobów zastosowania tych metod w procesie nauczania i uczenia się w ramach określonych zajęć), lista metod weryfikacji efektów uczenia się (podobnie, jak w przypadku metod kształcenia, niezawierająca odniesień do efektów uczenia się, które mają być tymi metodami sprawdzane, poza ogólnym rozróżnieniem między efektami w zakresie wiedzy oraz umiejętności i kompetencji społecznych, brak jest też określenia w sylabusie określenia celu oraz wymagań dotyczących planowanych jako metody weryfikacji, esejów, prezentacji, projektów, referatów itp.).

Jednocześnie na stronie Filii w Rzeszowie znajduje się w zakładce *Rzeszów* kolejna zakładka prowadząca do sylabusów na aktualne semestry. Dotarcie do szczegółowej informacji o programie studiów zawartej w sylabusach zajęć określonych w programie studiów na kierunku psychologia, zamieszczonej w BIP Uczelni może być trudne dla przeciętnego końcowego odbiorcy, np. przyszłego studenta. Również sposób prezentacji tej informacji w formie odsyłaczy do kilkudziesięciu (ok. 60 dla jednej specjalności) kilkunastu plików pdf jest dla końcowego użytkownika uciążliwy, a prezentowana w formie liniowej informacja trudna w percepcji i zrozumieniu. Podobnie dotarcie do sylabusów udostępnionych w ramach zakładki *Rzeszów* jest nieintuicyjne (powinny się one raczej znaleźć w zakładce *Dla studenta*). Sposób prezentacji sylabusów jest identyczny, jak w przypadku BIP, dodatkowo utrudniony tym, że dla poszczególnych toków studiów (zaczynających się w latach akademickich 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024) prezentowane są różne zestawy sylabusów, w zależności od tego który semestry danego toku studiów są aktualnie realizowane). Brak jest sylabusów dla toku studiów, który rozpoczął się w roku akademickim 2024/2025. Ponadto pod zakładkami dla poszczególnych toków i semestrów nie zawsze udostępnione są sylabusy np. Pod zakładką 21-22 – 20NS znajduje się harmonogram realizacji programu studiów. Wszystko to powoduje pogłębienie chaosu panującego na stronie Uczelni oraz stronach Filii, w ty Filii w Rzeszowie.

W BIP udostępniona jest także uchwała w sprawie warunków rekrutacji na rok akademicki 2024/2025. Uchwała nie zawiera jednak terminarza rekrutacji i zapisów na studia. Terminarza ten nie jest również dostępny na stronie głównej Uczelni oraz Filii w Rzeszowie. Ponadto struktura informacji dla kandydata wymusza już na poziomie rekrutacji wybór specjalności, ponieważ ze strony specjalności jest dostęp do procedury rekrutacji. Lista specjalności wykazanych na stronie Filii w Rzeszowie nie jest zgodna co do liczby z wykazem specjalności przedstawionym w koncepcji kształcenia w dokumencie Program studiów, bowiem w koncepcji kształcenia jest mowa o możliwości wyboru spośród 24 specjalności, zaś na stronie liczba specjalności obejmuje 10 pozycji, w rzeczywistości realizowanych specjalności jest jeszcze mniej, co wprowadza chaos informacyjny wśród kandydatów na studia.

W odniesieniu do warunków realizacji programu studiów publicznie dostępna informacja dotyczy:

1. kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia technicznego w tym zakresie w postaci zarządzenia Zarządcy Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z dnia 19 sierpnia 2024 roku w sprawie wprowadzenia Zasad kształcenia na odległość na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, dostępnego w BIP Uczelni. Informacja ta, podobnie jak szczegółowa informacja o studiach, jest jednak trudna do odnalezienia dla przeciętnego końcowego odbiorcy informacji wśród licznych zarządzeń z lat 2022-2024 udostępnionych w BIP. Na stronie głównej natomiast brak jest publicznie dostępnej informacji dotyczącej kształcenia z użyciem metod kształcenia na odległość, poza informacją w aktualnościach o obowiązujących przepisach prawa w tym zakresie i rezygnacji z prowadzenia studiów w formie zdalnej,
2. zasad dyplomowania,
3. kształcenia w zakresie znajomości języków obcych,
4. biblioteki i cyfrowych zasobów wiedzy,
5. pracowni testów psychologicznych, przy czym z podanych na ten temat informacji nie wynika jednoznacznie, czy prezentowany na stronie wykaz testów jest dostępny w siedzibie głównej Uczelni, czy w Filii w Rzeszowie,
6. wsparcia dla osób z niepełnosprawnością,
7. wsparcia w wchodzeniu na rynek pracy.

Brak jest publicznie dostępnej informacji o osiągniętych przez studentów rezultatach, np. osiągnięciach kół naukowych (pomimo, iż z informacji zawartych na stronie Filii wynika, iż działa w niej 3 koła naukowe studentów psychologii), realizowanych przez studentów projektach naukowych i społecznych, organizowanych wydarzeniach naukowych i społecznych, publikacjach.

W raporcie samooceny Uczelnia informuje, iż prowadzony jest monitoring strony internetowej w zakresie jej uaktualnienia, liczby odsłon i zgłaszanych oczekiwań użytkowników, jak również deklaruje konsultowanie jakości i zakresu strony z Samorządem Studentów, kadra dydaktyczną i administracyjną. Wskazuje również, iż w ramach polityki jakości przewidywana jest ewaluacja publicznego dostępu do informacji o programie studiów. Ewaluacja taka ma być prowadzona cyklicznie i obejmować, kompletność, rzetelność, dostępność, aktualność publikowanej informacji oraz jej dostosowanie do różnych grup odbiorców. Wyniki ewaluacji będą stanowiły podstawę do doskonalenia publicznego dostępu do informacji o programie studiów. Zespół oceniający zwrócił się z prośbą o udostępnienie wyników ostatniej oceny publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. W odpowiedzi Filia w Rzeszowie udostępniła raport przedstawiający wyniki ankiety ewaluacyjnej polityki informacyjnej i skuteczności komunikacji w uczelni i wobec otoczenia zewnętrznego (2024). Celem badania była ocena przez studentów dostępności i jakości informacji oferowanych przez Uczelnię. Ze strony tytułowej raportu wynika, iż ankieta została przeprowadzona przez Zespół jakości Kształcenia dla kierunku psychologia Filii w Rzeszowie. Ocenie podlegały następujące elementy: łatwość i dostępność informacji na temat prowadzenia studiów i kształcenia, łatwość i dostępność informacji na temat badań naukowych (publicznie dostępna informacja dotycząca działalności naukowej Uczelni i Filii w Rzeszowie jest szczątkowa), łatwość i dostępność informacji na temat wsparcia studentów, na temat współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (na stronie Filii w Rzeszowie informacja ta ogranicza się do wyszczególniania podmiotów współpracujących z Filią), łatwość i dostępność informacji na temat administracji Uczelni, umiędzynarodowienia, wewnętrznego systemu zarządzania oraz jakości

kształcenia. Wynika z tego, że monitorowanie publicznego dostępu do informacji zostało zainicjowane, jakkolwiek respondentami byli wyłącznie studenci i pominięto zbieranie opinii od innych grup odbiorców np. kandydatów na studiach lub przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacja o programie studiów i warunkach jego realizacji jest dostępna publicznie bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnościami. Informacja o programie studiów obejmuje cel i koncepcję kształcenia, opis zakładanych efektów uczenia się, opis procesu nauczania oraz jego organizacji, ogólną charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania studentów w toku studiów i na ich zakończenie, przyznawane kwalifikacje oraz tytuł zawodowy, jak również charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się, w tym zasady dotyczące kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Brak jest publicznie dostępnej informacji o osiągniętych przez studentów rezultatach. Uczelnia deklaruje wdrożenie procedury cyklicznej ewaluacji kompletności, rzetelności, dostępności, aktualności publikowanej informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach oraz dostosowania informacji do różnych grup odbiorców, jak również wykorzystanie wyników ewaluacji do doskonalenia w tym zakresie. Ewaluacja taka została zainicjowana, nie uwzględnia ona jednak kryteriów jakościowych dostępnej publicznie informacji o programie studiów, lecz dotyczy ogólnego zadowolenia z poszczególnych kategorii informacji o studiach.

System nawigacji po stronie www Uczelni oraz sposób prezentowania informacji, w szczególności o programie studiów nie spełnia warunku łatwości zapoznania się z tą informacją, co powoduje w konsekwencji ograniczenie przejrzystości informacji udostępnionej na stronie i czyni ją nie w pełni przydatną dla przyszłych i obecnych studentów, absolwentów, interesariuszy zewnętrznych, np. pracodawców, a także innych potencjalnych odbiorców. Na stronie brak jest również informacji o rezultatach osiągniętych przez studentów. U podstaw propozycji oceny kryterium spełnione częściowo leżą następujące zdiagnozowane przez zespół oceniający nieprawidłowości w odniesieniu do zakresu oceny w kryterium 9:

1. Strona WWW Uczelni cechuje się zagmatwaną (labiryntową) nawigacją, która utrudnia orientację użytkownika i odnalezienie jasnych punktów odniesienia. Brakuje jednoznacznych elementów wskazujących, gdzie użytkownik aktualnie się znajduje – na stronie głównej Uczelni czy na stronie Filii w Rzeszowie. Taki brak przejrzystości prowadzi do zagubienia i trudności w rozróżnieniu informacji dotyczących siedziby głównej od tych odnoszących się do Filii w Rzeszowie.
2. Informacje o programie studiów są rozproszone w różnych miejscach strony, a pełna ich wersja znajduje się w mało przyjaznej formie w Biuletynie Informacji Publicznej. Zamiast zastosować bardziej wygodne dla użytkownika rozwiązania hipertekstowe, informacje te zostały

przedstawione w trudno przyswajalnej, liniowej formie — w postaci licznych, wielostronicowych plików.

3. Sposób prezentacji informacji dla kandydatów na studia wprowadza chaos, powodując niejasności co do tego, czy rekrutacja dotyczy kierunku czy specjalności oraz jaka jest liczba dostępnych specjalności. Brakuje również informacji o harmonogramie rekrutacji i zapisach na studia.
4. Brak publicznie dostępnej informacji o rezultatach osiągniętych przez studentów.
5. Pominięcie w ewaluacji publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach takich grup odbiorców jak kandydaci na studia lub interesariusze zewnętrzni z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie przejrzystego systemu nawigacji na stronie WWW Uczelni, który umożliwi użytkownikom łatwe odnalezienie punktów odniesienia i jednoznacznie wskaże, w którym miejscu strony się znajdują – czy na stronie głównej Uczelni, czy na stronie Filii w Rzeszowie. Należy dążyć do poprawy przejrzystości strony, by użytkownicy mogli bez problemu odróżnić informacje dotyczące siedziby głównej od tych odnoszących się do Filii.
2. Zaleca się uporządkowanie informacji o programie studiów i prezentowanie ich w bardziej przyjazny sposób, z wykorzystaniem rozwiązań hipertekstowych. Informacje powinny być dostępne w łatwej do przyswojenia formie, unikając licznych, wielostronicowych plików, które utrudniają odbiór treści.
3. Zaleca się uporządkowanie i ujednolicenie prezentacji informacji dla kandydatów na studia, aby jasno określić, czy rekrutacja dotyczy kierunku, czy specjalności oraz jaka jest liczba dostępnych specjalności. Należy również dodać pełne informacje o harmonogramie rekrutacji i zapisach na studia.
4. Zaleca się publiczne udostępnienie informacji o osiągniętych przez studentów rezultatach, aby umożliwić kandydatom i interesariuszom zapoznanie się z wynikami edukacyjnymi Uczelni.
5. Zaleca się objęcie badaniami dotyczącymi oceny publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i uzyskanych rezultatach innych, poza studentami, grup potencjalnych odbiorców informacji.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, administracyjny oraz odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Rzeszowie Uczelni Biznesu i Nauk

Stosowanych Varsovia w siedzibą w Warszawie nie został w sposób klarowny opisany w raporcie samooceny, ani też w dokumentacji dostarczonej przez Filię. W trakcie wizytacji zespół oceniający został poinformowany, iż nadzór organizacyjny nad kierunkiem psychologia sprawuje Dyrektor Filii w Rzeszowie, nadzór merytoryczny jest sprawowany przez Zespół do spraw jakości kształcenia, przy czym nadzór nad realizacją procedur zapewnienia i doskonalenia jakości należy do koordynatora ds. jakości. Jakkolwiek ogólny podział obowiązków w zakresie nadzoru organizacyjno-administracyjnego oraz merytorycznego, jak również odpowiedzialność za realizację procedur projakościowych zostały określone, to jednak nadal brak jest przejrzystości w podziale zadań oraz wyraźnego określenia zakresu obowiązków poszczególnych osób nadzorujących kształcenie na kierunku psychologia.

W Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), na podstawie zarządzenia Zarządcy Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z dnia 27 sierpnia 2024 roku, w skład której wchodzi m.in. koordynatorzy jakości kształcenia na kierunku psychologia, przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz przedstawiciele studentów. Zespół uzyskał także zapewnienie o częstych spotkaniach UKJK. Przywołane wyżej zarządzenie poza składem osobowym UKJK nie określa zakresu jej odpowiedzialności za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w poszczególnych filiach, zadań z tym związanych, trybu pracy oraz dokumentowania i wykorzystania wyników pracy Komisji.

W Filii w Rzeszowie, zgodnie z zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2024 roku dotyczącym Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UBNS Varsovia został powołany Zespół Jakości Kształcenia dla kierunku psychologia (ZJK). Skład i główne zadania tego zespołu zostały opublikowane na stronie www Filii w Rzeszowie, na stronie www nie podano daty powołania ZJK. Wśród zadań ZJK podanych na stronie www wymieniono monitorowanie i doskonalenie programu studiów, przeprowadzanie konsultacji w sprawie programu studiów z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, zatwierdzanie sylabusów na dany rok akademicki, analizowanie wyników ankiet studenckich. Z wzmiankowanego wyżej zarządzenia z dnia 6 czerwca 2024 roku wynika znacznie szerszy zakres zadań Zespołu, ponieważ odpowiada on za:

1. Badanie opinii interesariuszy zewnętrznych o programie studiów,
2. Badanie opinii studentów na temat nauczycieli akademickich i innych osób,
3. Ocena ogólna stopnia zadowolenia z otrzymanej usługi edukacyjnej i wsparcia w procesie studiowania,
4. Ewaluację infrastruktury dydaktycznej,
5. Ewaluację organizacji egzaminów i zaliczania zajęć (prac etapowych),
6. Ewaluację polityki informacyjnej i skuteczności komunikacji w Uczelni i wobec otoczenia,
7. Ewaluację procesu dyplomowania,
8. Ewaluację programu studiów,
9. Ewaluację publicznego dostępu do informacji o programie studiów,
10. Ewaluację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (OSG),
11. Ewaluację zasobów bibliotecznych,
12. Ewaluację zawodowych praktyk studenckich,
13. Hospitację zajęć dydaktycznych,
14. Ewaluację działań w obszarze umiędzynarodowienia,
15. Ewaluację WSZJK.

Jako załącznik do raportu samooceny, Filia w Rzeszowie dołączyła 15 procedur realizacji wymienionych wyżej zadań ZJK.

W każdej z procedur określony jest termin i częstota realizacji procedury, podmioty odpowiedzialne za jej realizację, szczegółowy opis procedury obejmujący: przedmiot oceny, kryteria oceny, tryb przeprowadzania procedury, w obrębie którego określony jest zakres odpowiedzialności każdego z podmiotów odpowiedzialnych za realizację procedury, sposób dokumentowania wyników ewaluacji określonego aspektu wraz z wzorami dokumentacji. Procedury uwzględniają opracowanie podsumowania i wniosków z przeprowadzonej ewaluacji, zasady udostępniania wniosków określonym podmiotom, jak również planowanie i realizację działań naprawczych i doskonalących i monitorowanie ich skuteczności w odnoszeniu jakości kształcenia. Brak jest natomiast w przypadku niektórych procedur (np. ewaluacji praktyk zawodowych studentów, ewaluacji programu studiów) określenia źródeł informacji i danych, w oparciu o które gromadzone będą dane niezbędne do przeprowadzenia analizy w danym obszarze ewaluacji.

Wśród procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia brak jest formalnie przyjętej procedury zatwierdzania, zmian oraz wycofania programu studiów, co powoduje w konsekwencji niemożność oceny czy innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględniane w wymaganiach odnoszących się do projektowaniu programu studiów.

Przyjęcie na studia na kierunek psychologia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte w drodze uchwały Senatu zasady kwalifikacji. Szczegółowe uwagi dotyczące zasad kwalifikacji zawarte są w analizie stanu faktycznego w kryterium 3.

Uczelnia oraz Filia w Rzeszowie opracowały procedurę systematycznej oceny programu studiów. Procedura ta zakłada cykliczność oceny co najmniej raz na trzy lata oraz obligatoryjnie po zakończeniu pierwszego roku nowego cyklu kształcenia oraz po modyfikacji programu studiów lub harmonogramu jego realizacji. Zgodnie z procedurą w ocenie programu studiów uwzględnia się: poprawność konstrukcji programu studiów, w tym zgodność z prawem i efekty uczenia się, poprawność realizacji programu studiów, w tym harmonogram jego realizacji, poprawność konstrukcji i realizacji programów przedmiotów i regulaminów przedmiotów. Za przeprowadzenie analizy danych jest, zgodnie z procedurą, odpowiedzialny Koordynator ds. jakości kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba ze składu ZJK. W procedurze przewidziano opracowanie podsumowania z oceny programu studiów, sformułowania wniosków oraz zaleceń i rekomendacji, przekazanie tych dokumentów osobom odpowiedzialnym za kierunek oraz jakość kształcenia na Uczelni, jak również ich publikację, a także ocenę skuteczności podjętych działań naprawczych i doskonalących. Załącznikiem do procedury jest kwestionariusz spełnienia przez program studiów standardów jakości kształcenia, który został opracowany na podstawie szczegółowych kryteriów oceny programowej PKA i wskaźników spełnienia standardów jakości kształcenia określonych przez PKA.

Wśród przykładowych dowodów na funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia udostępnionych przez Filię w Rzeszowie przedstawiono raport podsumowujący z oceny programu studiów na kierunku psychologia przeprowadzonej w roku akademickim 2023/2024. Z raportu wynika, że ocena programu studiów obejmowała ocenę wybranych zajęć dokonaną na podstawie informacji zawartych w sylabusach, w oparciu o kwestionariusz dotyczący takich aspektów jak m.in. zgodność efektów uczenia się zakładanych dla zajęć z efektami dla kierunku studiów, poprawność treści programowych, trafność doboru metod kształcenia, metod sprawdzania i oceniania studentów, poprawność przypisania liczby godzin zajęć zorganizowanych w uczelni oraz punktów ECTS jak również spełnienie przez program studiów standardów jakości kształcenia, które stanowią

powielenie standardów jakości kształcenia i wskaźników ich spełnienia opracowanych przez PKA. Podsumowanie przeprowadzonej oceny wykazuje nieprawidłowości zidentyfikowane przez zespół oceniający, np. brak uszczegółowienia zadań studenta do realizacji w ramach pracy własnej, brak doprecyzowania metod weryfikacji efektów uczenia się i ograniczanie się do wymienienia rodzajów metod. Jednak sformułowane wnioski nie przyniosły żadnych zmian o charakterze naprawczym lub doskonalącym w programie studiów, pomimo, że zdiagnozowane nieprawidłowości są zbieżne z wynikami oceny programu studiów przez zespół oceniający. Świadczy to o braku wykorzystania wyników oceny programu studiów do jego naprawy, a tym samym potwierdza niską skuteczność przeprowadzonych prac ewaluacyjnych, ich formalny charakter ograniczający się do realizacji procedury, przy jednoczesnym ignorowaniu immanentnego celu ewaluacji, jakim jest naprawa zdiagnozowanych w jej wyniku nieprawidłowości. Ponadto w rezultacie oceny programu studiów wielu nieprawidłowości nie dostrzeżono np. nieprawidłowości w formułowaniu efektów uczenia się, co wskazuje na niedostateczną wnikliwość procesu oceny. Brak jest także wykorzystania w ocenie programu studiów kluczowych wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów, informacji zwrotnych od studentów dotyczących satysfakcji z programu studiów, informacji zwrotnych od przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczących programu studiów na kierunku psychologia (pomimo, że taka informacja jest gromadzona), wyników oceny prac etapowych i dyplomowych itp. Wymienione braki podważają kompleksowość, wnikliwość i rzetelność przeprowadzonej oceny, szczególnie jeśli się zważy zastrzeżenia sformułowane w odniesieniu do programu studiów w kryteriach 1, 2 oraz 3. Warto się zastanowić nad sensem takiej realizacji procedury oraz dokumentowania jej wyników, w zapewnieniu i doskonaleniu jakości nie chodzi bowiem o realizację procedur, lecz o zidentyfikowanie nieprawidłowości lub elementów możliwych do udoskonalenia i zaplanowanie, wdrożenie oraz ocenę skuteczności podjętych działań naprawczych lub doskonalących.

Dotychczasowe zmiany, które zostały dokonane w Filii w Rzeszowie w programie studiów dotyczyły wyłącznie dostosowania się do wymogów prawnych, co doprowadziło do likwidacji studiów prowadzonych wyłącznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak już w zakresie bardzo poważnej strukturalnej nieprawidłowości, jaką jest prowadzenie studiów w trybie określanym jako LiM (studia skrócone do 5 semestrów) nie zaplanowano i w konsekwencji nie podjęto żadnych działań zmierzających do usunięcia tej nieprawidłowości, poza zaprzestaniem rekrutacji na studia w trybie LiM. Nie rozwiązuje to jednak problemu w odniesieniu do studiów, które są w tym trybie kontynuowane, a których studenci nie mogą osiągnąć efektów uczenia się zakładanych w programie studiów na kierunku psychologia, których nabycie, zgodnie z programem studiów, wymaga łącznego nakładu pracy studenta odpowiadającego 300 punktom ECTS, niemożliwego do poniesienia w ciągu 5 semestrów. Na podstawie dokumentów dostarczonych zespołowi oceniającemu, przedstawiających rezultaty i zakres oceny programu studiów należy stwierdzić, iż w Filii w Rzeszowie ocena ta ma charakter wyłącznie formalny i powierzchowny, nie jest oparta o zasób celowo gromadzonych danych i informacji pochodzących od wszystkich interesariuszy procesu kształcenia, nie ma charakteru kompleksowego, nie można też stwierdzić, że z oceny programu studiów są wyciągane wnioski, stanowiące podstawę do naprawy lub doskonalenia tego programu.

Jako dowód działalności ZJK zaprezentowano także raport, w którym omówione zostały wyniki ankiety ewaluacyjnej ogólnego stopnia zadowolenia z otrzymanej usługi edukacyjnej i wsparcia w procesie studiowania (2024). Elementami podlegającymi ocenie były: ogólne zadowolenie ze studiowania, działania uczelni w zakresie zwalczania przemocy i dyskryminacji, wsparcia psychologicznego, działania jednostek poza- i międzywydziałowych (w strukturze organizacyjnej Filii nie ma takich jednostek),

procedury administracyjne, system informatyczny, dostęp do informacji, prowadzone badania ewaluacyjne, działania kół naukowych i projektów badawczych, oferta dydaktyczna uczelni, organizacja procesu kształcenia, pomoc prawna, wykorzystanie pomocy dydaktycznych, organizacja i odbywanie praktyk, funkcjonowanie Samorządu Studentów, umiędzynarodowienie uczelni, urlopy studenckie, warunki bytowe oraz pomoc materialna, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, wsparcie w zakresie wejścia na rynek pracy, dostępność materiałów bibliotecznych, nauczanie zdalne. Wyniki wskazują na zadowolenie studentów ze studiowania i warunków, w jakich się ono odbywa. Raport przedstawia wyłącznie wyniki ilościowe, odzwierciedlające rozkład ocen dokonywanych przez studentów w odniesieniu do poszczególnych aspektów podlegających ocenie, natomiast nie zostały podjęte próby wyjaśnienia przyczyn formułowanych przez studentów ocen.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zapewnieniu i doskonaleniu jakości z punktu widzenia formalnego jest zagwarantowany poprzez fakt, że w skład ZJK wchodzi zarówno przedstawiciele studentów kierunku, jak i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Jednak z przedstawianego raportu podsumowującego ocenę programu studiów na kierunku psychologia przeprowadzoną w roku akademickim 2023/2024 w oparciu o przyjęte w Uczelni i Filii w Rzeszowie procedury nie wynika aktywny udział tych grup interesariuszy w ewaluacji programu studiów. Natomiast w Filii w Rzeszowie stosowany jest kwestionariusz oceny programu studiów przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, którego wyniki nie są raportowane we wzmiankowanym wyżej raporcie i nie wiadomo, czy i w jakim zakresie zostały wykorzystane do poprawy programu studiów. Jakość kształcenia na kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Rzeszowie jest poddawana ocenie zewnętrznej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” i Filia w Rzeszowie podjęły kroki w kierunku stworzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Powołano Uczelnianą Komisję do spraw Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Jakości Kształcenia w Filii w Rzeszowie. Zaprojektowano procedury mające na celu systematyczną ocenę programu studiów i warunków jego realizacji, przewidując cykliczne oceny w obrębie różnych obszarów aktywności związanych z realizacją kształcenia w tym na kierunku psychologia oraz opracowanie zaleceń i rekomendacji na podstawie wyników prowadzonej ewaluacji.

Mimo prób budowy systemu zapewnienia jakości kształcenia, jego wdrożenie w Filii w Rzeszowie jest wysoce formalne, niekompletne oraz niewystarczające do rzeczywistego doskonalenia jakości kształcenia. Podjęte działania wykazują szereg nieprawidłowości, stanowiących przyczynę nieskuteczności systemu w monitorowaniu i doskonaleniu programu studiów.

Wśród nieprawidłowości, będących przesłankami do propozycji oceny kryterium niespełnione w odniesieniu do kryterium 10 należy wymienić:

1. Problemy strukturalne i luki w zarządzaniu jakością, w tym:
 - a. brak przejrzystości i jasnego podziału kompetencji – nie określono jasno, kto sprawuje nadzór merytoryczny i administracyjny nad kierunkiem psychologia oraz jakie są relacje

- między osobami sprawującymi nadzór merytoryczny i administracyjno-organizacyjny a osobami odpowiadającymi za ewaluację i doskonalenie jakości, co skutkuje lukami kompetencyjnymi i niespójnością działań;
- b. podwójna rola Dyrektora Instytutu Psychologii i Pedagogiki (IPP) – Dyrektor IPP odpowiada zarówno za realizację programu studiów, jak i za jego ewaluację, co prowadzi do konfliktu interesów i podważa obiektywność oceny.
2. Problemy w realizacji procedur zapewnienia i doskonalenia jakości i potwierdzenia ich skuteczności, w tym:
- a. formalne podejście do ewaluacji, skutkujące jej pozorowaniem – wprowadzone procedury imitują ewaluację, ocena ogranicza się do wypełniania dokumentów bez dogłębnej analizy słabych i mocnych stron programu studiów;
 - b. brak systematycznego udziału kluczowych interesariuszy – w ewaluacji programu studiów nie biorą udziału studenci zaś ocena programu studiów przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego nie ma charakteru systemowego i jej wyniki nie są wykorzystywane w ewaluacji programu studiów, co ogranicza możliwość uwzględnienia perspektywy wszystkich grup interesariuszy procesu kształcenia w ocenie i doskonaleniu programu studiów;
 - c. brak określenia i wykorzystania w ewaluacji programu studiów zakresu celowo i systematycznie gromadzonych danych ilościowych i informacji zwrotnych pochodzących od wszystkich interesariuszy procesu kształcenia, skutkujący fragmentarycznością ewaluacji programu studiów;
 - d. niedostatek dowodów i brak oceny skuteczności działań naprawczych i doskonalących – Filia przedstawiła wyłącznie przykładowe materiały o charakterze analityczno-sprawozdawczym, co nie pozwala na identyfikację i ocenę efektywności podejmowanych działań naprawczych lub doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia
